

DARBININKAS

Vol. LXXXIII, Nr. 25
Birželis - June 19, 1998

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Prezidento Valdo Adamkaus pasirašytu dekretu patvirtintas Žemaičių Naumiesčio herbas. Mėlyname herbo skyde pavaizduotas auksinis ant keturių kojų stovintis liūtas ir laikantis dantyse raudoną pistoletą. Panašiai atrodė ir pirmasis Žemaičių Naumiesčio herbas, patvirtintas 1792 metais, kai miesteliui buvo suteiktos Magdenburgo teisės. Heraldikoje toks herbas reiškė drąsą, jėgą ir teisingumą. Lietuvai patekus į Rusijos imperiją, Žemaičių Naumiesčio herbas buvo ilgam užmirštas. Po 200 metų jį atkūrė dailininkas Arvydas Každailis.

- Lietuvoje įkurta Wolfgango Amadeus Mozarto draugija. Jos igaliotuoju prezidentu išrinktas garsus kompozitoriaus kūriniių interpretatorius - Lietuvos kamerinio orkestro meno vadovas ir dirigentas profesorius Saulius Sondeckis.

- Balandžio mėnesį įsteigta, tačiau kol kas Teisingumo ministerijoje neįregistruota teisininko Artūro Paulausko vadovaujama Naujoji sąjunga (social-liberalai) įkūrė Kauno miesto skyrių. Jo pirmininku išrinktas 41 metų Erikas Tamašauskas, buvęs dabar jau bankrutavusios "Kauno plius" televizijos direktorius.

- Prezidento Valdo Adamkaus komanda papildoma dar vienu išeivijos atstovu - valstybės vadovo referentu pradeda dirbti Julius Šmulskštys. 68-erių metų sociologas ir politologas už darbą atlyginimo negaus, greičiausiai jam bus pavesta rūpintis žydų genocido tyrimo klausimais.

- Vyriausybė atsižvelgė į Lietuvos misijos Jungtinėse Tautose rekomendaciją pasirašyti konvenciją prieš teroristinius sprogdinimus. Lietuvoje jau galioja Europos konvencija dėl kovos su terorizmu, todėl pasirašyti ir ratifikuoti analogišką tarptautinę konvenciją nėra jokių teisinių kliūčių.

- Lietuvos ambasada Vokietijoje netrukus pasipildys dar vienu darbuotoju - gynybos atašė. Birželio 3 d. Vyriausybė nutarė įsteigti tokią pareigybę šioje diplomatinėje atstovybėje. Krašto apsaugos ministerijos pareigūnų teigimu, dabar svarstomos kelios kandidatūros ir ši postą, tačiau tarp jų nėra dabartinių Lietuvos gynybos atašė, nors kai kurie iš jų šiais metais baigia kadenciją ir turės užimti kitas pareigas. Penki Lietuvos gynybos atašė šiuo metu Lietuvai atstovauja vienuolikoje valstybių, taip pat NATO ir Vakarų Europos Sąjungoje.

- Teisės biuras prie buvusios Europos reikalų ministerijos reorganizuotas į Europos teisės departamentą prie Vyriausybės. Departamentas derins Lietuvos teisės aktus pagal Europos Sąjungos reikalavimus, teiks Vyriausybei ir ministerijoms pagalbą rengiant įstatymų projektus.

- Vilniuje birželio 3 d. pasirašyta "Hermio" sutartis su dešimtimi Vokietijos ir Austrijos bankų dėl klubo (sindikatos) paskolos, kurios dydis siekia 31 milijoną JAV dolerių.

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINYS BROOKLYNE, NY

T. Placido Bariaus, OFM, pastabos

Lietuvių pranciškonų Kultūros Židinys Brooklyn, dedikuotas 1974 m. vasario 10 d. ir New Yorko apylinkės lietuviams tarnavęs 24 metus, - uždaromas, ir pastatai parduodami.

Kai kam K. Židinio, ypač jo saliių, netekimo mintis tebėra nepriimtina ir net nesuprantama. Čia bus mėginama atskleisti kai kurias priežastis, kurios prie šio sprendimo privedė.

Kultūros Židinys buvo pastatytas, kadangi jis tada buvo reikalingas; jis dabar uždaromas, kadangi yra mažai bereikalingas ir, be to, pranciškonams yra patsidėjęs nebeįkainijama našta.

Taip vadinamą Kultūros Židinį sudaro kelių pastatų ir patalpų kompleksas: saliių ir virtuvės pastatas; Galdiko vardo meno galerijos; "Darbininko" redakcijos bei administracijos ir spaudos kiosko pastatas; pranciškonų spaustuvės ir knygų leidyklos pastatas; redaktoriaus ir saliių prižiūrėtojo bei knygų sandėlio pastatas; Religinės Šalpos pastatas ir, pagaliau, pranciškonų vienuolynas su maždaug 20 kambarių, koplyčia ir vyskupo T. Pauliaus Baltakio raštine.

K. Ž. pastatų sugrupavimas ir patalpų apyvokinė jungtis (elektros, kanalizacijos, vandens, dujų ir t. t.) yra tokia, kad pavienių pastatų atskirai perduoti nėra įmanoma. K. Ž. gali būti parduodamas tik kaip vienas nesuskaldytas blokas.

K. Ž. atsirado labai neįprastu būdu. Lietuviai pranciškonai atsikėlė į Brooklyną 1951 metais. Jų tikslas buvo čia suorganizuoti

modernią spaustuvę, išvystyti platų spaudos centrą ir talkinti sielovados darbe. Kadangi vienuolyno ir spaustuvės patalpos Bushwick Ave., Brooklyn, NY, buvo per mažos, pranciškonai jau kurį laiką ieškojo erdvesnių patalpų ar didesnio sklypo. Kaip ir anksčiau, jų planuose buvo numatytas didesnis vienuolynas, moderni spaustuvė, žurnalų, laikraščių ir knygų leidykla ir gal net pusiau vieša biblioteka ar skaitykla.

Pranciškonai tada neturėjo nė mažiausios minties statyti koncertų ar sporto saliių ar įsivelti į pasauliečių projektus.

Tuo laiku New Yorko apylinkės lietuvių veikla buvo labai gyva ir įvairi. Spėliojama, kad tada buvo apie 15-20,000 senosios ir "dypukiškosios" kartos lietuvių. Pastoracija rūpinosi 5 katalikų parapijos. Veikė 37 registruotos organizacijos ir eilė klubų. Parapijos ir klubai turėjo patalpas, bet tik saviems reikalams. Daug kartų buvo planuota, organizuota ir net sudaryti pažadų fondai įsigyti ar pasistatyti patalpas, kurios apjungtų visą lietuvišką veiklą. Reikalas buvo rimtas ir patalpos reikalingos, bet per porą dešimčių metų nebuvo surasta bendros kalbos ir vienijančio autoriteto.

Pagaliam, kaip rodo to meto užsilikę protokolai, visuomenė per savo žymesnius veikėjus ir parapijos klebonus kreipėsi į pranciškonus su pasiūlymu ar pusiau prašymu sakdami, kad jūs, pranciškonai, šiaip ar taip

planuojate įsigyti ar statyti kažką didesnio, tai įjunkite į savo projektą ir patalpas lietuviškai New Yorko veiklai. Mes jau daug metų bandom susiorganizuoti, bet mums nesiseka. Ateisime jums į pagalbą.

Tas projektas vietinių pranciškonų iš principo buvo priimtas. Tačiau čia gal įdomu pastebėti, kad ne tik lietuvių pranciškonų vadovybė, bet ir Brooklyno vyskupas per klebonus ir taip pat Romos kurija specialiu laišku suabejojo to plano išmintingumą, pastebėdami, kad dabartiniai pasauliečiai vadovai gal ir yra geravaliečiai, bet ateityje valdybas gali išibrauti asmenys, kurie gali padaryti daug nemalonumų ar net žalos. Visas valdžias pasisekė nuraminti ir tik tada gauti jų, nors ir rezervuotą, pritarimą, kai jiems buvo užtikrinta, kad visa projekto nuosavybė visada liks pranciškonų rankose ir kad tik nuosavybės dalimi ir sutarčių būdu bus leista pasauliečiams ja naudotis. Visuose oficialiuose dokumentuose ir sutartyse tas faktas aiškiai pažymimas. Ten taip pat pažymima, kad, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Amerikoje likviduotos nuosavybės įplaukos skiriamos Lietuvai ir pranciškonų ordinui Lietuvoje atstatyti.

Pranciškonai savo planuotam projektui buvo numatę aiškų biudžetą. Sutikus į savo planus įjungti ir pasaulietišką projektą, jų biudžetas liko be pagrindo. Entuziazmo pagauti žmonės

(nukelta į 2 psl.)

LIETUVIAI WASHINGTONO "FOLKLIFE" FESTIVALyje

birželio 24-28 ir liepos 1-5 dienomis

Washingtono garsusis Smithsonian Institutas, kuris administruoja visus Washingtono valstybinius muziejus ir meno galerijas, kiekvieną vasarą Washingtono rengia didžiulį liaudies meno ir buities festivalį. Į šį festivalį yra kviečiamos įvairios tautinės grupės bei Amerikos valstijos parodyti savo liaudies meną bei gyvenimo būdą. Šiais metais yra pakviestos trys pabaltiečių tautos - Lietuva, Latvija ir Estija. Tai nepaprasta garbė ir proga pabaltiečiams pasirodyti Amerikos visuomenei. Šiuos festivalius aplanko virš milijono žmonių ne tik iš Amerikos, bet ir iš viso pasaulio.

Festivalis vyks **birželio 24-28 ir liepos 1-5 dienomis** Washingtono miesto centre, festivalių aikštėje "The National Mall". Programos prasidės 11:00 val. ryto ir tęsis iki 5:30 val. vakaro. Kai kuriomis dienomis numatytos vakarinės programos, kurios tęsis iki 9:00 val. vakaro. Festivalio lankymas nemokamas. Šalia pabaltiečių dalyvauja Wisconsin valstija, Filipinai ir Rio Grande/Bravo gyventojai.

Lietuvos Kultūros ministerija ir šis festivalis atsiunčia 50 liaudies amatininkų, muzikantų, šokėjų ir dainininkų. Iš Džukijos, Marcinonių kaimo, atvyksta etnog-

rafinis ansamblis. Iš Telšių dailaus folkloro ansamblio "Insula", kuris atliks žemaičių dainas, tautosaką, muziką ir šokių. Iš Vilniaus atvyksta liaudies muzikos kapela "Sutaras", sutartinių giedotojų grupė bei liaudies dainininkė. Dalyvaus

Vilniaus "Stiklių" kavinėje susirinko liaudies meistrai besiruošiantys į Smithsonian festivalį

Antano Foko nuotr.

liaudies meistrai bei menininkai: kalvis, tautinių rūbų audėja, medžio meistras, kiaušinių margintoja, tvorų tvėrėjas, graviruotojas, verbų rišėja, šiaudelių vėrėja, "sodų" darytoja ir gintaro meistras.

Festivalio lankytojus linksmins lietuviški liaudies ansambliai, bus mokoma liaudies

festivalio atidarymas.

- Birželio 24 d. bus švenčiamas "Joninės". Pavakaryje, apie 4:30 val., bus kuriamas Joninių laužas. Joninių laužo programa - nuo 5:30 iki 10:00 val. vak.

- Birželio 27 ir 28 dienomis festivalyje dalyvaus Amerikos lie-

(nukelta į 5 psl.)

BALTIC CAUCUS NARIŲ JAV KONGRESE DAUGĖJA

Amerikos Kongrese š. m. vasario 25 d. įsteigtas Baltic Caucus - t. y. grupė kongreso atstovų, kurie rūpinsis Lietuvos, Latvijos ir Estijos reikalais - auga ir stiprėja.

Baltic Caucus ko-pirmininkai yra kongreso nariai John Shimkus iš Illinois ir Dennis Kucinich iš Ohio. Shimkus yra respublikonas, o Kucinich - demokratas.

Amerikos spaudai duotame pokalbyje kongr. Shimkus sako,

kad jo ir kolegos Dennis Kucinich vadovaujamo Baltic Caucus prioritetas bus pristatyti ir išlaikyti Baltijos valstybių reikalus Amerikos Kongrese. Toliau rašoma, kad kongr. Shimkus yra lietuvių kilmės, kaip ir chigagietis Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus ir Senatorius Richard Durbin. Kongr. Shimkus dar sako, kad vienas iš "Baltic Caucus" grupės svarbių projektų bus NATO tolimesnė plėtra ir pagalba Baltijos valstybėms tapti narėmis, ko jos siekia.

Šiuo metu jau dvidešimt kongreso atstovų pareiškė norą tapti Baltic Caucus nariais. Tai kongresmenai: John Shimkus (R-IL) - ko-pirm., Dennis Kucinich (D-OH) - ko-pirm., Edward Royce

(R-CA) - steigėjas, Harris Fawell (R-IL), Joe Knollenberg (R-MI), Bobby Rush (R-IL), Sam Gejdenson (D-CT), Michael McNulty (D-NY), Martin Frost (D-TX), Bob Franks (R-NJ), Bob Schuffer (R-CO), Gerald Solomon (R-NY), Chris Cox (R-CA), Christopher H. Smith (R-NJ), Jerry Costello (D-IL), William Lipinski (D-IL), Luis Gutierrez (D-IL), Porter Goss (R-FL), Lloyd Doggett (D-TX), Sue Kelly (R-NY).

Amerikos Baltų Laisvės Lyga prašo visus Amerikos lietuvius ir jų draugus amerikiečius laiškais, telefonais ar asmeniškai susitikus įtaigoti savo kongreso atstovą (-ę) tapti Baltic Caucus nariais ir apie tai pranešti Morna Gibbons (kongr. Shimkus), tel. 5-5271, arba Lisa Chamberlain (kongr. Kucinich), tel. 5-5871.

Baltic Caucus koordinatore yra Angelė K. Nelsienė, tel. (714) 526-3648, fax (714) 680-3269, e-mail: nelsas@worldnet.att.net

Prašom siųsti A. Nelsienei minėtu faksu ar e-mail savo laiškų kongresmenams nuorašus ar pasikalbėjimo aprašymą arba siųskite jai c/o Baltic American Freedom League, P. O. Box 29657, Los Angeles, CA 90029.

Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras Kęstutis Skrebys dalyvavo valstybės viešojo valdymo tobulinimo mokymo programos pristatyme Seime

Kęstučio Vanago (ELTA) nuotr.

PROFSĄJUNGOS - PRIEŠ PENSINIO AMŽIAUS DIDINIMĄ

Profsąjungų centro taryba kategoriškai stoja prieš pensinio amžiaus didinimą. Šalies Prezidento, Seimo ir Vyriausybės reikalaujama, kad būtų sustabdytas šis sprendimas, pažeidžiantis daugelio darbuotojų interesus. Tokia rezoliucija buvo priimta birželio 8 d. Profesinių sąjungų centro taryboje, kurios nariai yra keturiolikos šakinių profsąjungų atstovai. Neatsižvelgus į šį reikalavimą taryba ketina rengti protesto akcijas. Praėjusiame Vyriausybės posė-

dyje buvo pritarta Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimui, kuriame numatoma nuo ateinančių metų senatvės amžių ir vyrams, ir moterims kasmet didinti po 6 mėnesius. Iki šiol galiojusiame įstatyme moterims pensinis amžius kasmet buvo didinamas 4, vyrams - 2 mėnesiais iki moterų sulauks 60 metų, o vyrai 62 metų ir 6 mėnesių amžiaus. Vyriausybė neslepia, kad taip siekiama subalansuoti nuostolingą "Sodros" biudžetą.

ELTA

APRIBOJIMAI KGB DARBUOTOJAMS

KGB kadriniai darbuotojai negalės būti Lietuvos komercinių bankų valdybų nariais ar vadovauti saugos tarnyboms. Apribojimus ketinama taikyti tik tiems KGB darbuotojams, kurie persekiojo žmones ar vykdė represijas už politinius ir ideologinius įsitikinimus.

Tokie apribojimai numatomi Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijos rengiamose Valstybės tarnautojų ista-

tymo bei Lietuvos valstybinio ir komercinių bankų bei saugos tarnybų veiklą apibėžiančiose teisės aktuose.

Panašių apribojimų neketinama taikyti KGB darbuotojams, kurie tyrė kriminalines ar korupcijos teisėsaugos sistemoje bylas ir paliko tarnybą iš karto po to, kai buvo atkurta Lietuvos nepriklausomybė 1990 metų kovo 11 dieną.

ELTA

VILNIAUS SENAMIESTIS RUOŠIASI VASARAI

Vilniaus senamiesčio restauravimo darbai įgavo iki šiol ne-regėtą mastą. 28-nios statybos

firmos turi atnaujinti 130 gero-kai apgruvusių namų fasadų.

(nukelta į 5 psl.)

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINYS BROOKLYNE, NY

T. Placido Bariaus, OFM, pastabos

(atkelta iš 1 psl.)

pirmajam architektui A. Tyliui nešė savo pasiūlymus: įrengti reprezentacinę salę masiniams susirinkimams, banketams, vaidinimams ir koncertams; toje salėje turi būti moderni ir didelė scena, kad joje galėtų pasirodyti garsus Brooklyno tautinių šokių ansamblis; turi būti pastatyta pilnų matmenų sporto salė krepšinio treniruotėms ir žaidynėms; būtina prie salės turėti didelę ir modernią virtuvę; reikalinga turėti kambarių mažiems ir didesniems susirinkimams bei posėdžiams; jau iš anksto reikia numatyti erdvas patalpas šeštadieninei mokyklai; jokių būdu negalima pamiršti įrengti saloniuko garbingiems svečiams priimti ir pavaišinti ir t. t. Projekto kaina artėjo prie 5 milijonų dolerių.

Ta kaina buvo nebepriimtina. Projektas turėjo būti supaprastintas ir sumažintas. Tai žmonėse sukėlė nemažą nepasitenkinimą, bet kitos išeities nebuvo, kadangi prieš akis pradėjo grasinantys kilti projekto finansavimo klausimai. Iki šiol visos išlaidos - penkių nuosavybių išpirkimas, jų nugriovimas ir sklypo statybai paruošimas, preliminariniai architektūriniai planai, teismai, advokatai ir kt. - visa tai, apie ½ mil. dolerių, buvo sumokėta pranciškonų. Pasauliečių pageidavimai buvo dideli, bet fondų tam reikalui nebuvo.

Projekto užuomazgoje pranciškonų provincijolas buvo T. Leonardas Andrieus, o namų viršininkas buvo T. Juvenalis Liauba, ant kurio pečių gulėjo čia suminėti statybos paruošiamieji darbai. Laimingu supeiliumi, iš Toronto į New Yorką spausťuvės darbams buvo atkeltas T. (dabar vyskupas) Paulius Baltakis. Atsižvelgiant į jo statybinius sugebėjimus Kanadoje, jam buvo pavesta rūpintis ne tik naujosios statybos projekto, vykdyti, bet taip pat ir statybai reikalingų lėšų sukėlimu.

Statybos projektas buvo gero kaima sumažintas ir supaprastintas. Tačiau vis vien buvo aišku, kad jis šoks į 2 mil. dol. Visą pilnai išdiskutavus su to meto energingu ir ryžtingu pasauliečių Pagalbinu Statybos komitetu (A. Reventas, A. Oslapas, A. Vakselis, J. Giedraitis, K. Klivėčka ir kt.), buvo nuspręsta sunkiai įsivaizduojamas dalykas: statybos projektą įvykdyti per 2 metus ir tai - be skolų!

Uždavinys buvo nelengvas. Pirmiausia reikėjo žmones įtikinti, kad šis užsimitas projektas yra rimtas reikalas. Nors tas projektas daugumos buvo entuziastingai priimtas, kai kurie žmonės liko skeptiški. Jie nebuvo pamiršę ankstyvesnių kai kurių organizacijų ir veikėjų duotų tuščių ir neįvykdytų pažadų pastatyti sales ir centrus.

Kitas dalykas. Tik padėties nepažįstą šiandien gali sakyti, kad žmonės rishia bėgo ir nešė statybos fondui tūkstantines. Tiesa, kai kurie greit ir dosniai prisidėjo, bet dauguma aukotojų turėjo būti namuose aplankyti ir jų aukos išprašytos. Atsirado keliolika pasiūventusių vyrų ir moterų, kurie, prašydami statybai paramos, ėjo iš namo į namą. Kadangi tais laikais dauguma žmonių dar dirbo ir galėjo lankyti ar būti lankomi tik vakarais, pavojus būti gatvėse užkluptiems aukų rinkimui labai stabdė. Kiti, nenusikratę nepasitikėjimo, aiškiai sakė: "Aš duosiu tada, kai kunigas ateis į mano namus paprašyti".

Norėdami aukų kėlimą kiek galima daugiau pastiprinti, pranciškonai specialiai namų lankymui paskyrė 4 kunigus: T. Tada Degutį - Chicagai, Clevelandui ir Detroitui, T. Viktorą Gidžiūną - Washingtonui, Philadelphiai, Baltimorei ir kai kuriems New England miestams, o T. Joną Bacevičių ir T. Pijų Šarpnicką - New Jersey ir New Yorko apylinkėms. T. Pijus, laikdamas namus kasdien daugiau kaip 2 metus, aplankė kone kiekvieną tuo metu žinomą New Yorko vietovės lietuvių šeimą ir statybai surinko arti pusės visų pavienių aukų. T. Petras Baniūnas statybai įteikė labai žymią sumą, kurią per daugel metų buvo sutaukęs, ruošdamas maldininkų ir turistų keliones, platindamas lietuviškas knygas ir plokšteles.

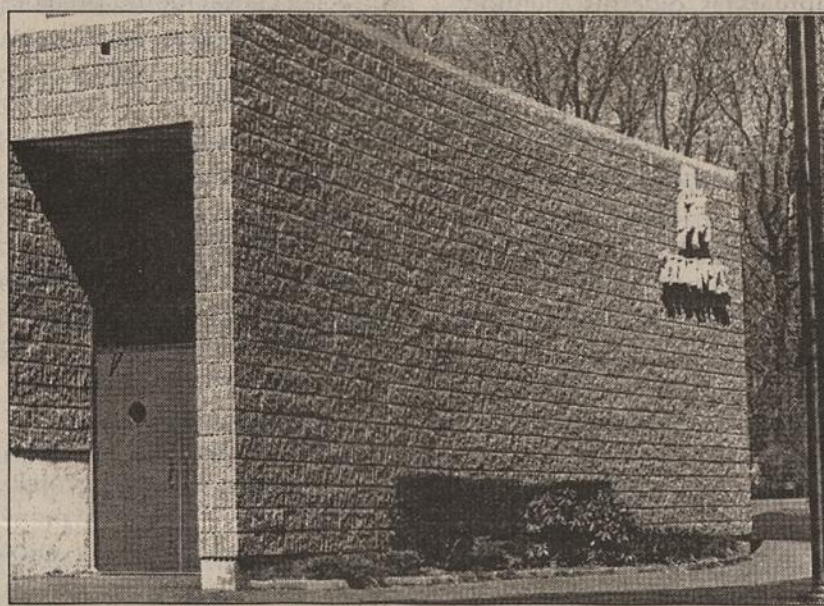
Tačiau šių aukų nebuvo gana. Reikėjo pasirūpinti nenutrūkstamomis įplaukomis užbaigti statybai, supirkti įrangai ir visam K. Ž. kompleksui išlaikyti. T. Pauliui kilo mintis panaudoti tą patį būdą, kuriuo buvo pagelbėta pastatyti Toronto lietuvių Prisiškėlimo parapijos pastatus - suorganizuoti bingo žaidimus. Buvo suplanuota tuos žaidimus praves-ti jungtiniu pranciškonų ir LB New Yorko Apygardos vardu, bet New Yorko Bingo komisija nedavė leidimo, motyvuodama, kad dvi juridinės organizacijos negali vykdyti projekto, kuris priklausys tik vienai iš jų - pranciškonams. Bingo komisija patarė talkon pasikviesti "treti-ninkus" arba kokius nors kitus savo rėmėjus. Tokiu būdu pirmasis bingo, vadinamasis "Penktadienio popiečių bingo", buvo vedamas pranciškonų vardu, talkinant "rėmėjų" būreliui.

Kadangi statyba jau buvo ipusėjus, reikėjo pradėti rūpintis statybos užbaiga ir pastatų išlaikymu, šiluma, šaldymu, apdrauda ir kt. Vien tik bingo pajamų ir žmonių aukų nebepakako. Reikėjo ieškoti naujo pajamų šaltinio. Po išsamių pasitarimų su Pagalbinu Statybos komitetu buvo nuspręsta organizuoti dar vieną bingo. Antram bingo pranciškonų vardu leidimo nebuvo galima gauti. Pasitarus su Lietuvių Atletų Klubu valdyba ir atitinkamai pertvarkius klubo įstatus, L. Atletų Klubu vardu buvo gautas leidimas antro bingo žaidimams. Visų bingo pajamos turėjo būti perduodamos praciškonams K. Židinio statybai ir jo išlaikymui. Atletų Klubui buvo duota privilegija nemokamai naudotis K. Židinio sale. Be to, buvo pažadėta klubą remti vienkartinėmis, pvz., išvykų, progomis. Įkūrus K. Židinio korporaciją, pranciškonai savo čekių L. Atletų Klubu pajamas perduodavo K. Židinio korporacijai, kuri, į Atsargos Fondą (Emergency Fund) įdėjusi 15%, likusią sumą turėjo panaudoti K. Židinio patalpų išlaikymui. Atsargos Fondo santaupomis K. Ž. korporacija galėjo naudotis tik kiekvieną kartą gavusi raštišką pranciškonų sutikimą.

Vėliau bingo žaidimus reikėjo nutraukti. Nebebuvo galima išlaikyti kitų bingo konkurencijos ir nebebuvo galima rasti savanorių talkininkų. Per keliolika bingo žaidimų metų talkino apie 150 asmenų. Amžius, ligos ir išsikėlimai į šiltesnius kraštus jų skaičių negailestingai mažino, o jaunesniojoje kartoje talkininkų neatsirado. Kai kuriom dienom namų vyresnysis bingui talkinti turėdavo išsiųsti 5-8 pranciškonus, juos atitraukdamas nuo spausťuvės darbų. Bingo žaidimų pagalba K. Židini statant ir jį išlaikant buvo žymi. Jo oficia-

laus atidarymo metu pranciškonų ir jų rėmėjų vardu vedamas bingo jau buvo sukėles \$150,000, o Liet. Atletų Klubu vardu vedamas - daugiau negu \$70,000.

Kultūros Židiny buvo pastatytas pačiame New Yorko apylinkės žydėjime. Lietuvių skaičius siekė daug tūkstančių. Apreiškimo ir Viešpaties Atsimainymo parapijos buvo gausios ir su plačia veikla. Pačiame stiprume buvo ir lietuvių organizacijos, kurių skaičius buvo netoli 40. K. Židiny buvo tarsi avilys. Nebuvo dienos, kad jame kas nors nevyktų - koncertai,

Kultūros Židinio pastatas

V. Maželio nuotr.

vaidinimai, minėjimai, susirinkimai, sutuoktinių baltai, šokiai ir sporto žaidynės, o vėliau ir šeštadieninės mokyklos pamokos ir t. t.

Stipriai tada reikėsi ir pranciškonai, kiek Bushwick Ave., tiek ir K. Židiny, turėdami 14-17 narių, iš jų apie 10 kunigų. Jie talkino tais laikais stipriai veikiantiose lietuvių ir kitataučių parapijose ir po visą Ameriką ir Kanadą, važinėjo su misijomis ir rekolekcijomis. Kone visi vienuolyno nariai vienokiu ar kitokiu būdu buvo įjungti į spaudos darbą - rašė, redagavo, administavo ar spausdino. Pranciškonų rūpesčiu buvo leidžiamas 3

"Darbininko" redakcijos ir administracijos pastatai.

L. Tamošaičio nuotr.

laikraščius apjungęs savaitinis "Darbininkas" (nuo 1949 m.), "Aidai" (nuo 1950 m.) ir "Varpelis" bei eilė kitų žurnalų lietuvių ir kt. kalbomis. Spausťuvės užsakymų knyga rodo, kad pranciškonų spausťuvėje atspausťta daugiau negu 150 knygų lietuvių ir svetimom kalbom.

Per tuos darbingus dešimtmečius pranciškonai su džiaugsmu aukėjo savo narių darbą ir sumanumą tėvynės ir Bažnyčios naudai. Negaudami jokių algų, jie savo darbu subsidijavo lietuvišką spaudą jau Lietuvoje, o 60 metų - jau čia, Amerikoje. Pvz., ir dabar, kad "Darbininkas" pasirodytu, jis, be dviejų be atlyginimo dirbančių pranciškonų, pranciškonų provincijos yra kasmet subsidijuojamas \$30.000.

Judėjimas Kultūros Židinyje

tesėsi maždaug iki 1985-1988 metų. Po to nesulaikomai ir nesuvaldomai viskas pradėjo eiti žemyn.

Iš 5 katalikų parapijų New Yorko apylinkėje liko tik trys - visos gana silpnos. Anų laikų didžiulės Apreiškimo parapijos bažnyčioje eilinio sekmadienio mišiose dabar dalyvauja 50-100 asmenų. Kaimyninė V. Atsimainymo parapijoje per paskutinį surašinėjimą rasta, kad tik 5% parapijiečių yra lietuviai. Pranciškonų šeima K. Židiny, anais laikais skaičiavusi keliolika narių, dabar turi tik du - vieną kunigą ir vieną broliuką. "Aidai" ir "Varpelis" gražinti Lietuvon. Nebesant lietuviškos knygos paklausos - knygų leidykla uždarėta. Spausťuvės presai sustoję ir išmontuoti, nes "Darbininkas" pigiau atspausdinamas mieste. Jei čia būtų ir daugiau kunigų, jų buvimas bereikšmis, nes lie-

Baltijos-Amerikos klinika ruošiasi Dainų šventei

Baltijos-Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika yra pasiruošusi budriai budėti ištisą parą nuo birželio 26 d. iki liepos 12 d., kad tinkamai sutiktų antplūdį tautinių svečių, kurių tikimasi sulaukti šiais metais vykstančios Dainų šventės proga.

Tomis dienomis klinikos specialistai bus specialiai pasirengę suteikti pagalbą pacientams su kaulų lūžiais, išnarintomis pėdomis ar patemptomis sausgyslėmis, kurių gali būti nemažai po šokių programos. Taip pat priklausomai nuo oro sąlygų, klinika bus pasiruošusi padėti žmonėms, pervargusiems nuo saulės ar gavusiems saulės smūgi. Ypatingai karštomis dienomis mes skatiname visus šventės dalyvius ir svečius nešioti skrybėles ar kepuraites ir gerti daug skysčių.

Nuo 1994 metų Baltijos-Amerikos klinika teikia visas amerikietiško stiliaus terapines ir chirurgines paslaugas Lietuvoje. Tai vienintelė Lietuvoje vakarietiška medicininė įstaiga, veikianti ištisą parą, 7 dienas per savaitę.

Baltijos-Amerikos klinika taip pat priima daugelį vakarietiškų draudimo planų. Klinika yra įsikūrusi Antakalnio g. 124, Vilnius 2040. Prireikus medicininės pagalbos, skambinkite Vilniuje 342020, 767942, e-mail: Kenlit@pub.osf.lt

Susitarta dėl paminklo vietos

Varšuvoje viešėjęs Lietuvos Seimo pirmininkas ir Lenkijos Seimo maršalka apsvairstė aktualius dvišalius reikalus ir, atrodo, pagaliau sutarė dėl vyskupo Antano Baranausko paminklo Seinuose statymo vietos. Paminklas turėtų būti pastatytas miestelio centre priešais bažnyčią. Susitikime taip pat buvo kalbėta apie sienos perėjimo darbo gerinimą, pavardžių gimtąją kalbą rašymą, bendrą kovą su organizuotu nusikalstamumu.

LA

NEW JERSEY SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINERĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunos šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimas su prekybos centrais ir darbais. Gera žinoma pensininkų namų bendruomenė.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido-tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams turtai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

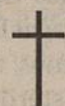
per: Pope Leo XIII Literary Fund, Inc. 9050 Troy Avenue Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150
- TAI MŪSU VIENTELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

Skaitykite

Darbininką

ir pasiūlykite jį savo draugams!

(nukelta į 8 psl.)

DARBININKAS
341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —
Rankraščiai taisyklės Redakcijos nuožiūra

Sveikiname lietuvius dainininkus!

Šių metų liepos 2-6 dienomis lietuviai iš viso pasaulio rinksis į Vilnių, į Dainų šventę, skirtą Lietuvos valstybės atkūrimo 80-mečiui. Pagal turimas žinias jau suskaičiuota, kad šventėje dalyvaus 1,000 grupių bei vienetų, o choristų - 26,000 su viršum. Dainų reikšmės aiškinti netenka. Dainomis aidi tautos siela, jos jausmai ir išgyvenimai. Tauta jau nebegyvena, jei nedainuoja. Ji nebeturi ko pasakyti savo. Ji būna jau praradusi savo individualumą, kuris apsieiškia daina, skirtinga nuo kitų tautų. Griebiamasi tada svetimų dainų, bet kartu nusigriebiama ir svetimos dvasios. Jonas Balys labai teisingai sako: "Jei liaudies dainose tik tą patį randi kaip ir kaimyninėse tautose, tokiai tautai jau nulemta veikiai pranykti iš žemės paviršiaus". Iš to labai aiški dainų reikšmė.

Lietuviai seniau dainavo ir darbe, ir žaisme. Kone kiekvienas žingsnis buvo palydimas dainos. Daina linksmino džiaugsmu, ramino rūpestyje, guodė raudoje. Ji pasakojo senolių žygius, liejosi jaunųjų didžios-meilės ilgesiu, aidėjo per girias ir laukus lietuviškos būties atgarsiais. Būti - reiškė dainuoti jei ne vienam, tai draugėn suėjus; jei ir pritilus, tai dainos aidėjime nugrimzdus. Dainos tekėjo per lietuvių tautą, kaip upės jos žeme. Viena upė kitados vadinosi Daina ar Dainava. Senas jos vardas reiškė sriauniąją ar greitąją upę, nesusietą su daina. Siejosi tikrai savo sraunumu, kaip dainos melodija. Vėliau Dainava imta vadinti plati pietinės Lietuvos sritis. Nūnai tuo vardu pavadinama Džukija, o kartais ir visa Lietuva. Tuo norima pasakyti, kad Lietuva yra dainų šalis. Vadinasi, gyva šalis savo skirtinga dvasia. Ir tol liks gyva, kol dainuos ar norės dainuoti.

Tautinio atgimimo metu dainos skynė kelią laisvei ir tautos vienybei. Tai imta reikštis masinėmis dainų šventėmis. Tuo keliuėjo net tokie vokiečiai, kurie niekada ir niekieno nebuvo pavergti, tik susiskalde. Pabaltijyje prieš rusų priespaudą pirmieji savo dainų šventę pasireiškė estai 1869 m., o vėliau latviai 1873 m. Tos pirmos jų šventės dvasioje Karolis Baumanis sukūrė melodiją Tautos himnui.

Lietuviai pirmosios dainų šventės susilaukė tikrai nepriklausomoje Lietuvoje, Kaune, 1924 metais. Joje pasirodė 80 chorų su 3,000 dainininkų. Trečioji dainų šventė 1930 m. sutelkė jau 200 chorų su 9,000 dainininkų. Daina laisvės ilgėjosi ir laisvėje stiprėjo.

Amerikos laisvėje lietuviška daina taip pat yra plačiai aidėjusi gausiais choralais ir dainų šventėmis. Nuo 1916 metų tų švenčių buvo daug - didesnių ir mažesnių. Tarptautinėje parodoje New Yorke 1939 m. scenoje sustojo 60 chorų su 3,000 dainininkų. Tai rodė šio krašto lietuvių dainos galybę. Daina jie buvo gyvi, ir iš lietuviškos dainos turėtume toliau semtis stiprybės. "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia", - primena ne tikrai tautos didvyrius, bet ir dainas.

Lietuviška daina - tai mūsų tautinės gyvybės reikalas. Kol nestigs ryžto, noro ir aukos lietuviškai dainai ir giesmei, tai ir mes būsimės aidūs mus supančioje masėje. Daina nenutildoma išorinių įtakų. Daina išlaikoma arba marinama tikrai žmogaus širdyje.

Skirmantas Janušonis

VIENOS
SVAJONĖS TVĖRIMAS

2

"Na, o kad daugeliui nesuprantama ir nuobodu - tai jų problema, [...] mūsų vyriausybei mokslas - krislas akyse. Jiems geriau, kai piliečiai būki, kaip tais nesenaais "gerais" laikais..."

Nenorėčiau pritarti, kad Lietuvos vyriausybė nieko nedaro mokslo kėlimui, tačiau buvo malonu, kad grynai mokslinis straipsnis, nagrinėjantis tik smegenų paslaptis ir ne žodžių neužsimenantis apie politiką ar įstatymus, kažkam sukėlė tokias mintis. Aš manau, jog mokslas atrodo stipriausiai, kai ne apie jį kalbama, bet jam pačiam leidžiama kalbėti. Kaip nėra nieko įkyriaus už kalimą "tu turi mokytis" ir nieko žaviau - už pasaulio paslapties atsivėrimą prieš pat tavo akis.

Dešimtas praetų metų numeris šventė žurnalo keturiasdešimtmetį. Redaktoriaus pastangomis numeris išėjo ypač aukštos politinės kokybės. Žurnalą sveikino įžymiausi Lietuvos mokslininkai, Lietuvos ir Amerikos skaitytojai, Floridoje gyvenantis p. Edmundas Čepas, isteigęs kasmetinę premiją geriausiems jauniems straipsnių autoriams. Šiam numeriui Redaktorius taip pat atidėjo mano ir Dr. Giedriaus Buračo straipsnį, pradžioje skirtą specialiajam gegužės numeriui. Gruodžio numerįje buvo išspausdinta antroji šio straipsnio dalis. Ir tik tuomet, žvelgdamas į prabėgusius metus, supratau, kad padirbėjome tikrai šauniai. Tiesą pasakius, net nesupratau, kaip suspėjome tiek padaryti. Bet buvo labai gera.

Pernai vasarą, jau išėjus specialiajam numeriui, atostogoms grįžau

Pagerbta žydų gelbėtojų
Venclauskų šeima

Jau prabėgo daugiau negu pusė šimto metų, kai užgeso Antrojo Pasaulinio karo liepsnos ir pasibaigė jo baisybės, bet jos dar vis lyg aidu mus pasiekia ir primena ne tik siaubingus žiaurumus, bet ir pasiaukojimo, drąsos ir kilnumo žygdarbius. Žydai, kuriuos vokiškieji naciai buvo nusprendę išnaikinti ir kurie pagal tai buvo masiškai žudomi, su dėkingumu prisimena tuos, kurie juos gelbėjo, patys išstatydami save ir savo šeimas mirties pavojun. Izraelyje, prie Jeruzalės, jie įkūrė ir tyrimų centrą, pavadintą Jad Vašem. Ten garbės sienoj įrašyti arti 15,000 asmenų, kurie gelbėjo persekiojamus ir žudomus žydus. Jie žydų vadinami "teisiasiais tarp tautų". Tarpe jų yra ir keli šimtai lietuvių.

Ne visi gelbėtojai žinomi, kitų pripažinimas užtrunka, tad įrašytų ir pagerbtų sąrašas vis dar auga. Šį pavasarį, balandžio 19 d., Didžiojo Waterburio ir Šiaurės Vakarų Connecticuto žydų federacija suruošė pripažinimo ir pagerbimo vakarą žydų gelbėtojams Danutei ir Gražbylei Venclauskaitėms ir 1958 m. mirusiai jų motinai Stanislavai Venclauskienei. Pagerbime Woodbury miestelyje dalyvavo tik Danutė Venclauskaitė, nes jos sesuo Gražbylė Venclauskaitė-Pampikienė po operacijos sveiksta Šiauliuose. Į pagerbimą susirinko daug Waterburio ir apylinkių žydų ir lietuvių.

Po maldų hebrajų kalba ir jų vertimo angliškai, telefonu per garsiaakalbį iš Izraelio kalbėjo vienas Venclauskų šeimos išgelbėtų žydų, dabar profesorius Izraelyje Jokūbas Reuveny. Jis pirmiausia lietuviškai pasveikino Danutę Venclauskaitę ir pareiškė jai savo padėką. Toliau jis kalbėjo angliškai apie Venclauskų šeimą ir kaip ji vokiečių okupacijos metais gelbėjo žydus. Ši jo kalba buvo iš anksto išversta lietuviškai ir išdalinta pagerbimo dalyviams.

Šeimos tėvas, žemaičių bajoras, advokatas Kazimieras Venclauskis, vienas iš Lietuvos socialdemokratų veikėjų ir vadovų, Steigiamojo seimo ir kitų tarpukario Lietuvos demokratinių seimų atstovas, 1918-1919 m. Šiaulių miesto burmistras ir ilgametis Šiaulių miesto savi-

valdybės narys, mirė 1940 m. dar prieš okupacijas.

Stanislava Jakševičiūtė-Venclauskienė taip pat kilusi iš bajorų, teatro aktorė, skaučių vadovė ir veikėja, skautininkė, labdaros darbuotoja, našlaičių ir pamestinukų globėja, arti šimto jų priglaudusi ir užauginusi kaip šeimos narius savo namuose. Dukterys Danutė ir Gražbylė pasekė tėvą - abi buvo teisininkės. Jos taip pat dalyvavo visuomeninėje bei labdaros veikloje ir našlaičių globoje. Okupacijų metais motina ir dukterys tęsė nelaimingųjų gelbėjimo darbą. Vokiečių pažeminti ir nužmoginti žydai joms buvo tik persekiojami nelaimingieji reikalingi užuojautos, pagalbos ir globos.

Nors jų namuose Šiauliuose gyveno vokiečių karo komendantas, jos gelbėjo iš geto pabėgusius žydus, nežiūrėdamos pavojaus savo gyvybei. Jos suteikė prieglobstį žydei poniai Blank iš Telšių ir jos dukrai Hannai ("Onutei"), kuri dabar gyvena Pietų Afrikoje. Motinos prašomos jos priėmė 11 metų žydą berniuką iš Šiaulių geto. Po penkių savaičių jų namuose surado jam prieglobstį jį kaime pas patikimą ūkininką, kur jis, pavadintas Antanuku, ganė avis. Pagerbime jis pats apie tai pasakojo telefonu iš Izraelio.

Žydams, kurie nedirbo karinei pramonei, grėsė greita mirtis. Kad išgelbėtų nedirbančias žydes moteris, Danutė Venclauskaitė įsteigė dirbtuvę, kur jos gamino rūbus ir odos dirbinius vokiečių kariuomenei - panašiai kaip garsiajame filme "Schindlerio sąrašas" ("Schindler's list"). Bet Oskaras Schindleris savo įmonę pradėjo ieškodamas pelno ir tik vėliau susirūpino gelbėti savo darbininkus žydus, o Venclauskaitė savo dirbtuvę tik tam ir įsteigė. Jos darbininkės anksčiau niekad tokio darbo nebuvo dirbę, tad jų darbo našumas buvo žemas. Kad vokiečių įstaigoms nekiltų įtarimas, Venclauskaitė nuslėpdavo nuostolį ir pranešdavo pelną, už kurį dar turėjo mokėti atitinkamą pelno mokestį.

Dirbtuvės reikalais ji turėjo leidimą lankytis Šiaulių gete. Kiekvieną kartą nešdavo paslėpus maisto ir vaistų geto gyventojams. Nors sargybiniai suprato ką ji daro, bet ar iš pagarbos Šiau-

1948 m. gegužės 22 d. brėkstant 12 tūkst. lietuvių šeimų miega nutraukė brutalus beldimas į namų duris - prasidėjo Lietuvos žmonių trėmimo operacija, pavadinta pavasario vardu "Vesna". Per kelias dienas 40 tūkst. vaikų, senelių, moterų, vyrų buvo sugrūsta į gyvulinis vagonus ir išvežta į gūdžią nežinią - tremtį. Nuo tos dienos praėjo jau 50 metų. **Nuotraukoje - paminklas KGB aukoms Vilniuje prie buvusių saugumo rūmų**
V. Kapočiaus nuotr.

liuose gerai žinomi Venclauskų šeimai ar dėl užuojautos badaujantiems žydams ją praleisdavo.

Artėjant sovietų Raudonajai armijai 1944 m. Šiaulių getas buvo uždarytas, likę jo gyventojai žydai išvežti į Vokietijos koncentracijos stovyklas.

Gražbylė Pampikienė su savo šeima liko Lietuvoje, o motina ir Danutė Venclauskaitė su dviem šeimos augintiniais pasitraukė Vokietijon, vėliau atvyko Amerikon ir apsigyveno Wolcott miestelyje prie Waterbury, Connecticut valstijoje. Vos įsikūrę motina ir duktė, kad ir sunkiai besiversdamos, rėmė dar neturtingesnius už save. Dabar Danutė jau pensininkė, kaip sunkiai besiverčianti žydų gelbėtoja gauna paramą iš Izraelio, bet ją panaudoja ne sau, o našlaičiams Lietuvoje remti.

Visa tai buvo paminėta Jokūbo Reuveny - "Antanuko" kalboje ir vaizdajuostėje apie Danutę Venclauskaitę, kuri po jo kalbos buvo parodyta pagerbime.

Pabaigoj Izraelio konsulė Ofra Farhi, atvykusi iš generalinio konsulato New Yorke, iškilmingai įteikė Teisiųjų tarp tautų medalių ir diplomą.

Tada Danutė Venclauskaitė tarė savo žodį. Ji pasakė, jog šiuo

metu lietuvių tauta kaltinama kaip prisidėjusi prie žydų žudynių. Tai neteisingas kaltinimas. O tie iš lietuvių, kurie dalyvavo žudynėse, jau seniai surasti ir nubausti. Todėl dabartinė nacių taktiką medžioklė neturi pagrindo.

Į jos pasisakymą niekas nebandė atsakyti ir visi pagerbimo dalyviai, žydai ir lietuviai, draugiškai išsikirstė.

Reikia džiaugtis kad Venclauskų šeimos herojiškas žmogiškumas gelbstint nuo tikros mirties persekiojamus nekaltus žmones, nors ir vėlai, bet pagaliau buvo gražiai įvertintas.

A.P.G.

Sudarydami
testamentus,
nepamirškite
geriausio draugo -

DARBININKO,

kuris
kiekvieną savaitę
skelbia naujienas
lietuvių namuose

nuostabūs elektroniniai ryšiai čia pat atgaivino mūsų pokalbius, kuriuose pamažu gimė naujoji "Mokslo ir gyvenimo" vizija.

Tuo metu prie mūsų prisijungė Skirmantas Kriaucionis, su kuriuo Lietuvoje taip pat nebespėjau susitikti. Apie jį buvau girdėjęs labai gerų atsiliepimų iš savo kolegų ir viltys neapvydė: Skirmantas ne tik išjungė į patį projektą, bet taip pat atsinešė tuzinus idėjų. Dabar beliko visiems trims iširėžti ir pažiūrėti, ar vežimas judės.

Mūsų manymu, geras mokslo populiarinimo žurnalas turi rašyti pačiomis įvairiausiomis temomis ir orientuotis į tai, kas šiuo metu aktualu. Taigi nusprendėme atidaryti naują nuolatinį skyrelį pavadinimu "Informacinės technologijos". Tą skyrelį, skirtą kompiuteriams, Internetui bei programinei įrangai, apsiėmė vesti pats Paulius Jurkus ir Skirmantas Kriaucionis. Tai buvo turbūt vienintelis įmanomas sprendimas. Tokio skyrelio verčiau reikėjo didžiulio Lietuvos susidomėjimo kompiuteriais fone. Ieškoti kitų žmonių, sutinkančių kas mėnesį už aciu parašyti didelį straipsnį, neatrodė realu. Pagaliau tiek Paulius, tiek Skirmantas yra kompiuterių "vilkai". Taigi tiesiog susėdome prie "elektroninio stalo" (Vilnius-Kaunas-Amherst) labai greitai suderinome strategiją, ir skyrelis, gavęs Redaktoriaus palaiminimą, iškart po Naujųjų išvydo šviesą ("MG" 1998 m. Nr. 1). Nuo to laiko kiekviename numeryje "MG" skaitytojai randa naujų patarimų, kurie padeda orientuotis pačiame kompiuterių pasaulyje. Skyrelis užima du spausdintus puslapius kiekvieną mėnesį; tačiau užtektų Pauliui ar Skirmantui neberasti nakties laiko jį rašyti, ir jis tą pačią akimirka išnyktų. Visgi tuo mes įridenome pirmą rąstą į kūlgrindą, ant kurio dabar buvo galima stovėti nors ir svyruojant.

(nukelta į 4 psl.)

■ JAV Valstybės departamento atstovas spaudai James Rubin bryfinge pasmerkė Baltarusijos valdžios bandymus priversti JAV ambasadorių palikti savo rezidenciją Minske. Jis teigė, jog tokie veiksmai prieštarauja Vienos konvencijai dėl diplomatų statuso ir rezidencijos nuomos sutarčiai. Rubin pareiškė, jog JAV pasilieka teisę imtis atsakomųjų priemonių prieš Baltarusiją. Lietuvos ambasada Minske, kurios rezidencija, kaip ir JAV ambasadoriaus, yra tame pat Drozdų gyvenamajame rajone, parėmė amerikiečius. Pirmasis sekretorius Dainius Trinkūnas pareiškė, jog ambasada neketina pakuoti savo mantos, net jei Baltarusijos valdžia nutrauks ryšių linijas ar užblokuos kelius.

■ JAV ambasadorius Baltarusijoje Daniel Speckhard, komentodamas Baltarusijos valdžios ketinimus vienašališku sprendimu perkelti Minske reziduojančias diplomatines misijas, pareiškė, kad tai būtų Vienos konvencijos dėl diplomatinių santykių pažeidimas ir pablogintų Baltarusijos tarptautinį įvaizdį. Tuo tarpu Baltarusijos URM atspirašė Minske akredituotų diplomatinių misijų dėl nepatogumų, kurie iškilo dėl senųjų patalpų remonto būtinybės ir su tuo susijusių perkėlimų. JAV prezidentas Bill Clinton informavo valstybės sekretorių ir Kongresą apie ketinimą metams pratęsti kai kurių Baltarusijai suteikto palankiausio prekybos statuso apribojimų galiojimą.

■ JAV Valstybės sekretorė Madeleine Albright ir Latvijos premjeras Guntaras Krastas New Yorke apsvartė padėti, kuri susidarė dėl Latvijos pilietybės įstatymo. Albright domėjosi šio įstatymo pataisų priėmimo klausimu. Ji teigė gerai suprantanti padėti Latvijoje, palankiai įvertino demokratinius poslinkius, patvirtino JAV ir Latvijos draugystę.

Prezidentas siūlo tobulinti telekomunikacijų įstatymo projektą

Prezidentas Valdas Adamkus mano, kad Telekomunikacijų įstatymo projekto nuostata dėl monopolinės "Lietuvos telekomo" padėties rinkoje nustatymo iki 2003 metų gali turėti neigiamos įtakos vartotojų teisėms ir stabdytų telekomunikacijų rinkos progresą bei infrastruktūros modernizavimą. "Todėl siūlau Seimui, svarstant ir priimant šį įstatymo projekto straipsnį, labai atidžiai išnagrinėti telekomunikacijų veiklos ribojimo ekonomines bei socialines pasekmes ir priimti piliečių lūkesčius atitinkantį sprendimą", - rašoma parlamentui adresuotame Prezidento laiške.

Prezidento pasiūlymai paskelbti po birželio 1 d. įvykusio jo pasitarimo su Seimo, Vyriausybės, "Lietuvos telekomo", privačių telekomunikacijų firmų, taip pat gyvenamųjų namų bendrijų atstovais.

Seimas birželio 2 d. straipsniui priėmė daugelį Telekomunikacijų įstatymo straipsnių, tačiau atidėjo balsavimą dėl daugiausia ginčų keliančių straipsnių. Kol kas parlamentariai nebalsavo dėl "Lietuvos telekomo" monopolijos įteisinimo iki 2003 metų, telekomunikacijų veiklą reglamentuojančios institucijos nustatymo.

ELTA

Brangsta laiškų siuntimas

Nuo birželio 1 dienos paprasto laiško į užsienį siuntimas "Lietuvos paštu" pabrango 10 centų ir kainuos 1 litą. Oro paštu laiškų siuntimas kainuos 1.35 lito - pabrango 15 centų. Siuntimas į užsienį paprastų laiškų, kurie sveria nuo 20 g iki 2 kg - kainuos nuo 2.4 lito iki 26.15 lito. Pirmenybinių siuntų siuntimas atitinkamai kainuos nuo 3.35 lito iki 36.75 lito. Paprastųjų spaudinių siuntimas kainuos kaip ir paprastųjų laiškų siuntimas. Spaudiniams su laikraščiais ir žurnalais bus taikomos nuolaidos 10 centų, jei svoris iki 20 g, ir 40 centų, jei svoris nuo 21 g iki 100 g. Registruotų smulkiųjų paketų siuntimas kainuos nuo 2.8 lito iki 28 litų paprastiems siuntiniams ir nuo 3.8 lito iki

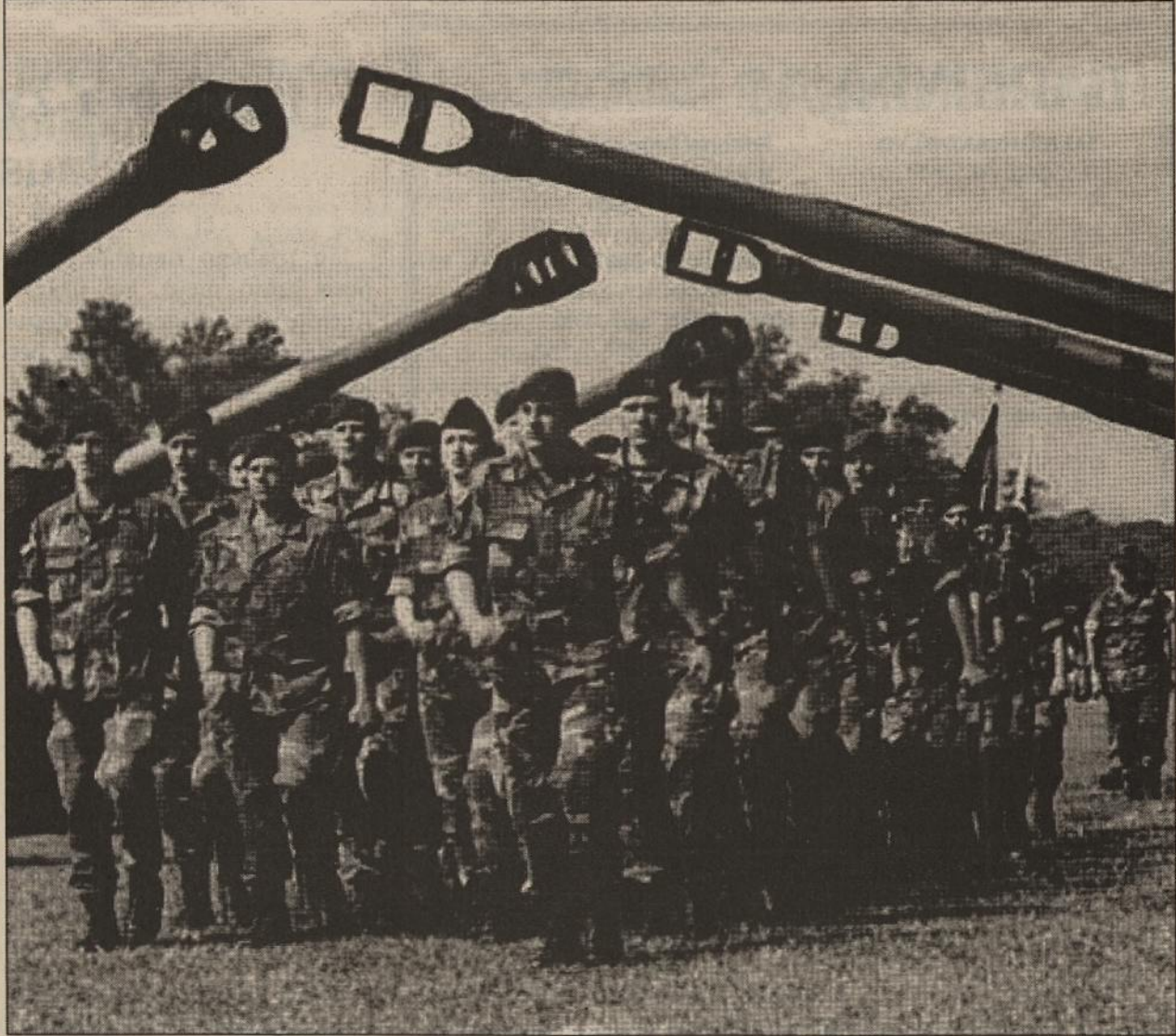
40.3 lito oro paštu, priklausomai nuo svorio. Už registruotą laišką, atviruką, spaudinį ar siuntinį papildomai reikės mokėti 1.4 lito registravimo mokestį. Nuo birželio 1 dienos paprastos perlaidos siuntimas į užsienį iki 125 litų kainuos 10 litų. Už didesnę perlaidą reikės mokėti 8% siunčiamos sumos. Dabar per "Lietuvos pašta" pinigines perlaidas galima išsiųsti į 22 šalis ir iš ten gauti. Iš visų "Lietuvos pašto" siunčiamų laiškų 15.5% keliauja į užsienį. Gyventojų laiškai Lietuvoje sudaro 40%, į užsienį - 77% visų "Lietuvos pašto" siunčiamų laiškų, Lietuvos žmonės per metus išsiunčia ir gauna vidutiniškai po 6.2 laiško.

LA

Naujos paslaugos

Nuo gegužės pabaigos Vilniaus banko klientams, turintiems "Omnitel" mobiliojo ryšio telefonus, abonentinį telefono mokestį bankas pats išskaičiuos iš kliento sąskaitos, jei klientai to pageidauja. Žinia apie atsiskaitymą "Omnitel" pasiekia vėliausiai per parą. Netrukus šia paslauga galės naudotis ir banko kre-

ditingių kortelių turėtojai. Šia paslauga jau naudojasi apie 15% bendrų "Omnitel" ir "Litimpeks" banko klientų. Ateityje Vilniaus bankas ir "Omnitel" žada teikti ir daugiau paslaugų, už kurias galima bus atsiskaityti telefonu. Toks dviejų didelių kompanijų bendradarbiavimas rodo, kad Lietuvoje jau pradėdamos rašyti

Klaipėdos 7-ojo dragūnų pamario gynybos bataliono būrys dalyvauja North Carolinos valstijoje vykstančiuose NATO ir partnerių pratybose "Cooperative Osprey" ("Bendradarbiavimo erelis")

ELTOS nuotr.

Įrašytų Čiurlionio sonatų kompaktinis diskas jau pasaulio parduotuvėse

Pasaulio muzikos įrašų parduotuvėse pasirodė Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio įgrotas lietuvių kompozitoriaus ir dailininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio sonatų fortepijonui kompaktinis diskas "Born of the Human Soul". Netrukus šį albumą bus galima įsigyti ir Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje. Minintis išleisti M. K. Čiurlionio sona-

tas "EMI Classics" prodiuseriams kilo po to, kai tai padaryti pasiūlė žymus violončelininkas Mstislav Rostropovič. Vytauto Landsbergio įgrotas kompaktinis diskas išleistas garsiojoje Londono "Abbey Road" studijoje. Jo viršelyje M. K. Čiurlionio paveikslo "Pilies pasaka" reprodukcija. Kompaktinio disko oficialus pristatymas, dalyvaujant Vytautui Landsbergiui ir Mstislav Rostropovič, įvyko gegužės 20 dieną Londone, Lietuvos ambasadoje.

LR

kreditinės klientų istorijos. Žinant apie klientų galimybes laiku atsiskaityti už telefono pokalbių bei pinigų judėjimą atsiskaitomosiose kortelėse, banko klientai galės gauti paskolas palankesnėmis sąlygomis.

LA

DARBININKO

prenumerata

priimama

Tel. (718) 827-1351

Paremdami
lietuvišką
spaudą,
Jūs remiate
lietuviybę
Amerikoje

vyriausybės skirtus pinigus muziejus įsigis garso ir vaizdo įrašymo aparatūrą, montažinę bei kitos technikos. Visa ši įranga bus skirta parodyti toms vertybėms, kurios sukauptos fonduose, bet lankytojas jų pamatyti negali. Ši įranga padės kurti ir auklėjamuosius bei mokomuosius filmus apie Lietuvos menininkų gyve-

Japonų parama

Nacionalinis M. K. Čiurlionio muziejus iš Japonijos vyriausybės gavo 50 mln. jenų. Muziejus pernai pateikė projektą Japonijos vyriausybės paramai gauti. Japonija kasmet skiria lėšų įvairių šalių kultūrai remti. Už Japonijos

nimą bei kūrybą. Japonija neatsitiktinai pasirinko M. K. Čiurlionio muziejų, nes japonai puikiai prisimena 1992 metais surengtą didžiulę retrospektyvinę M. K. Čiurlionio dailės parodą.

LA

VIENOS SVAJONĖS TVĖRIMAS

(atkelta iš 3 psl.)

Trupučiuką anksčiau įvyko keistas atsitiktinumas. Dar 1996 metų rudenį, Washingtone pristatinėdamas savo mokslinių darbų rezultatus, susipažinau su jaunu profesoriumi iš Brazilijos, kuris tuo metu dirbo University of Tennessee. Kartais sutinki žmones, kuriuos, regis, pažįsti šimtą metų; tai buvo kaip tik toks žmogus. Labai smagiai pasižnekejome ir nutarėme palaikyti ryšį. Besivystant MG projektui, aš jo atsargiai paklausiau, ar jis nesutiktų parašyti straipsnio į lietuvišką žurnalą. Mano didžiulei nuostabai, jis iškart sutiko. Jo anglišką versiją su smagiomis iliustracijomis gavau sutartu laiku ir, išvertęs ją į sklandų lietuvišką straipsnį, atidaviau ir redakciją. Straipsnis pasirodė kartu su pirmuoju "Informacinių technologijų" skyreliu. Aš nepamenu, kuomet lietuviškas mokslo populiarinimo žurnalas būtų spausdinęs specialiai jam skirtą užsieniečio nelietuvio mokslininko straipsnį. Daugeliu atveju tai neįmanoma finansiškai; tuo tarpu šis straipsnis buvo iš esmės padovanotas. Beveik tuo pačiu metu taip pat neįtikėtinai lengvai sutariau su vienu UMasso doktorantu, kuris taip pat sutiko parašyti specialiai MG. Tiesa, jo straipsnio dar negavau, bet jis savo pažado neatsiima. Neseniai Dr. Giedrius Buračas iš Salk instituto sutarė dėl būsimo straipsnio į MG iš šios garsios mokslo įstaigos. Jei taip eisis toliau, į Lietuvos visuomenę pasaulio mokslas greitai prabils nebe perspauzdintomis žinutėmis, bet tą mokslą kuriančių žmonių lūpmis. Mūsų sėkmė rodo, kad tai visiškai įmanoma.

Aišku, nekantriai laukiame užsienyje dirbančių lietuvių mokslininkų straipsnių. Buvo labai malonu, kuomet neseniai vykusiam Bostono ALIAS susirinkime straipsnį į MG pažadėjo Dr. Liuda Žiaugra (Whitehead Institute, MIT). Pernai vasarą laišką kartu su keliomis mūsų MG numeriu nusiuntėme pasaulinei orangutangų ekspertei Dr. Birutei Galdikaitei; deja, iš jos atsakymo nesulaukėme. Tiesa, nežinome, ar laiškas ją pasiekė.

Isiveržimas į elektroninį pasaulį

Šio amžiaus pabaigoje žurnalas su prastais ryšiais yra prastas žurnalas. Deja, MG padėtis buvo nepavydėtina. Vasarą besišnekant su Redaktoriumi paaiškėjo, kad jie nebeturi nė fakso: ji pavogė. Kadangi ryšių poreikis vis augo ir, pagaliau, žurnalas tik su pašto adresu atrodė nerimtai, šių metų pabaigoje naują fakso nupirkau iš savo asmeninių lėšų. Tokiu būdu, kartu vykstant kitiems minėtiems pakitimams, MG išsikrėt dar vieną langą į pasaulį. Mes galvojame ir apie elektroninius ryšius, tačiau kol kas tai nepakeičia finansininkai. Visgi laikinai MG elektroniniams ryšiams esame paskolinę savo elektroninio pašto adresus, todėl visa informacija, atėjusi mums, būtų perduota MG Redaktoriui. Šiuo kanalu galima siųsti ir straipsnius.

Praeitų metų pabaigoje pradėjome ruošti paramos prašymą Atviros Lietuvos (Soros) Fondui. Šis grantas leistų *Mokslą ir gyvenimą* iškelti į Internetą, ir tokiu būdu straipsniai taptų pasiekiami "online". Tai labai svarbu mokslams ir studentams, nes pats ALF vykdo plačią Interneto diegimo Lietuvoje programą. Jei žurnalas turėtų internetinę versiją, mokytojai ir dėstytojai galėtų gauti straipsnius ne tik spausdintoje, bet ir elektroninėje formoje. Tai būtų ne tik patogų (būtų galimybė straipsnius kompiuteryje "sukarpyti" ir sudėti į paskaitai ar pamokai skirtą rinkinį), bet taip pat dalinai išspręstų labai skaudžią Lietuvoje kopijavimo problemą. Iki pat šios dienos kopijavimas mokyklose ir universitetuose yra prabanga, todėl labai retai kas ryžtasi studentams daiginti "kurso paketų". *Mokslas ir gyvenimas* Internetu leistų straipsnius daiginti tiesiog kompiuteriu - o tai Lietuvoje gerokai paprasčiau. Gavę paramą, taip pat sukurtume programas, leidžiančias ieškoti reikiamų straipsnių pagal raktinius žodžius. Aš taip pat ketinu paruošti kelias "gyvas" straipsnių iliustracijas, kurias būtų galima įsikelti iš internetinio MG. Jos papildytų spausdintus paveikslukus.

Paraišką ALF atidavėme kovo pradžioje ir greitai tikimės atsakymo. Sėkmės atveju internetinis MG pasirodytų labai greitai. Nebelaukdamas atsakymo, Paulius Jurkus jau sukūrė pradinį modelį, kuris kol kas laikinai patalpintas Gamtos mokslų fakulteto serveryje adresu <http://ausis.gf.vu.lt/mg/>

Pragiedruliai ir viltys

Kovo mėnesį Dr. Giedrius Buračas (Salk Institute) pasiūlė naują mintį: jis galėtų ir norėtų vesti nedidelį, bet nuolatinį skyrelį, skirtą smegenims ir sąmonei. Ši džiugi naujiena reiškė, jog mes pasistumiame dar per žingsniuką. Su Giedriumi bendradarbiauome jau anksčiau ir, kaip minėjau, išsispausdinome straipsnį "Smegenys - sudėtingiausia sistema Visatoje?" jubiliejiniam MG numeryje. Mes turime progos gyvai susitikti kasmetinėse pasaulinėse Society for Neuroscience konferencijose, bet fantazavimas ir bendradarbiavimas negesta visus metus. Dirbdamas mokslo žvaigždėmis nužertame institute, Giedrius pasiūlė nei daug nei mažai: nuolat informuoti Lietuvos skaitytojus apie tai, kas dedasi moksle, bandančiame suprasti sąmonės paslaptį. Skyrelis pasirodys artimiausiuose MG numeriuose.

Pauliaus ir Skirmanto "Informacinių technologijų" skyrelis taip pat susilaukė paramos: į jį parašyti panoro Bridgewater koledže (Massachusetts) kompiuterių studijuojanti vilkaviškė Daiva Jaudėgytė. Jos straipsnis apie kompiuterių piratus jau pasirodė balandžio numeryje.

Projektui išibėgėjant, pradėjau telkti žmones dar dviejoms naujoms idėjoms: skyreliui apie keliones ir skyreliui apie studijas užsienyje. Pirmasis skyrelis turėtų būti skirtas kelionių maršrutams - su žemėlapiais, nuotraukomis ir vietų aprašais. Norėčiau, kad jis pateiktų įdomius maršrutus pačioje Lietuvoje, - ypač tomis vietomis, kurios dvelkia gilia senove ir yra mažiau žinomos. Aš pats universiteto laikais mėgdavau užsimesti kuprinę ir su draugais patraukti į kelių dienų sekinantį žygėlį po galias ir paslaptimis dvelkiančias vietas: į Dzūkijos miškų gūdumas, Čepkelių pelkes ar piliakalnius Prienų rajone. Būtent ten, nakties gūdumoje, gimdavo geriausios mintys ir pačios lakisios svajonės. Tai buvo labai ypatingas laikas: sykliais man regisi, jog daug, ką aš darau dabar, ateina iš ten. Lietuvos miškuose, matyt, tebegyvena dvasios ir laumės - aš iki šiol jaučiuosi jų užburtas.

Taigi šis skyrelis būtų tarsi duoklė joms. Užmiršti piliakalnių, legendomis apsupty kalvos ir ežerai, ypatingos gamtos vietos - visa tai turėtų padėti nepagydomiems keliautojams.

(bus daugiau)

LIETUVIAI WASHINGTONO "FOLKLIFE" FESTIVALyje

(atkelta iš 1 psl.)

tuvų "Sodauro" liaudies ansambelis iš Bostono.

- Birželio 27 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. rengiamas "Subatvakaris", kuriame dalyvaus visi iš Lietuvos atvykę liaudies meistrai, ansambliai ir muzikos kapela. Čia galėsime pabendrauti su liaudies menininkais, kartu pašokti, padainuoti, apžiūrėti liaudies menininkų kūrybą ir gal kai ką nusipirkti. Vakarą metu veiks bufetas ir baras. "Subatvakaris" vyks Latvių salėje, 400 Hurley Ave., Rockville, Maryland.

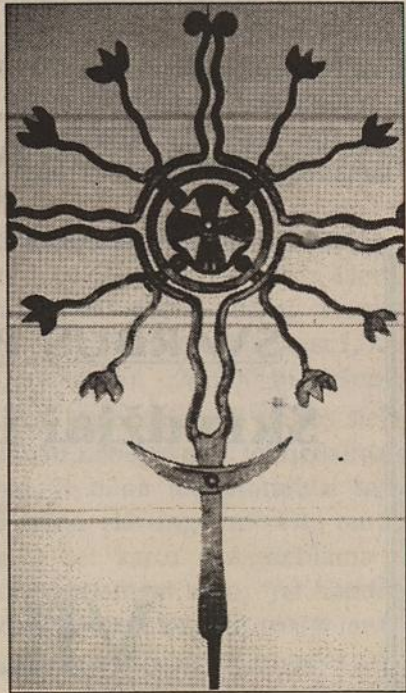
- Liepos 1 d. nuo 5:30 iki 9:30 val. vak. - bendras pabaltiečių šokių vakaras, kur bus mokoma liaudies šokių. Lietuviai pasirodys nuo 7:30 iki 9:00 val. vak.

- Liepos 5 d. nuo 5:30 iki 9:00 val. vak. - festivalio polkų vakaras, kuriame gros pabaltiečių Wisconsin valstijos ir Rio Grande muzikantai.

Latvių salės koordinatės: iš Washingtono važiuoti I-270 į šiaurę, išvažiuoti į Route 28 ir vakarus ir prie antro šviesoforo pasukti kairėn į Hurley Avenue. Latvių salė ir bažnyčia bus pirmi

pastatai kairėje gatvės pusėje. Ten rasit mašinoms pastatyti aikštes.

Artimiausi viešbučiai nuo Latvių salės yra: Doubletree Hotel, 1750 Rockville Pike, Rockville, MD, tel. 301-468-1100 arba 1-800-222-TREE; Ramada Inn, 1775 Rockville Pike, Rockville,

Kalvio Vytauto Naručio nukaltos "saulutės"

Antano Foko nuotr.

Keturios dienos ir penki vakarai

Du lietuviai, niujorkietis Arūnas Čiuberkis ir vilnietė Irena Alperytė, padeda organizuoti tarptautinį festivalį New Haven, CT, birželio 24-28 d. Čiuberkis yra vienas iš Festival of International Arts and Ideas prodiuserių, o Alperytė, ši pavasarį New Yorko universitete gavusi vadybos magistrą, atlieka praktika marketinge.

Čiuberkis yra padėjęs organizuoti Lietuvos valstybinio Jaunimo teatro gastroles Australijoje (1992), Škotijoje (1990) bei JAV-jose (1989, Chicago, Houston) ir Vilniaus Mažosios teatro gastroles Kanadoje (1992) bei dirbęs su amerikiečių trupėmis Lietuvoje, Rusijoje ir Baltarusijoje. Ši rudens jis vyksta į Lietuvą padėti organizuoti mokymo programą specialistams, dirbantiems su vaikais, kurie turi neurologinių sutrikimų. Čiuberkis yra logopedas (speech therapist) ir jau ne kartą yra vykęs į Lietuvą pasidalinti savo patirtimi. Šį sykį programa truks trejus metus ir ją remia Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa ir Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija. Čiuberkis daug kam pažįstamas iš jo daugelio metų darbo su jaunimu Neringos stovykloje Vermonte; šiuo metu jis yra Neringos stovyklos tarybos vicepirmininkas.

Alperytė 1987 m. Maskvos Kultūros Akademijoje baigė teatro režisūrą ir 1988 m. pakviesta dirbti Lietuvos Liaudies kultūros centre Liaudies tradicijų skyriuje, vėliau laikraščio "Atspindžiai" redaktore. Nuo 1990 m. ji dėstė dramaturgiją, režisūrą ir vadybą Vilniaus konservatorijoje ir yra pastatiusi 15 spektaklių vaikams ir jaunimui. Vadybos magistras tųoči į New Yorko Universitetą į atvyko laimėjęs Edmund Muskis stipendiją.

"Per trejus metus Tarptautinis menų ir idėjų festivalis išaugo į vieną iš įdomiausių vasaros renginių rytiniam pakrašty", tvirtina Čiuberkis, kuris su festivaliu pradėjo dirbti pirmais metais vieno pastatymo vadovu, o pernai ir šįmet yra pakviestas "associate producer" pareigoms.

Festivalio mintis kilo poniai Anne Calabresi, kuri dažnai lankosi Italijoje su savo italų kilmės vyru, žinomu Yale universiteto teisės profesorium Guido Calabresi. Ponia Calabresi žavėdavosi

Elona Vaišnienė

Italijos miestų ruošiamais vasaros festivaliais ir kartą jai dingtelėjo, kad New Haven turi puikias sąlygas panašius festivalius rengti. Festivalis buvo įsteigtas 1996 m. ir jau sekančiais metais sutraukė apie 50,000 lankytojų, o šįmet tikimasi daugiau. Kadangi pernai su vis didėjančiu malonumu lankiau festivalio rengimus, šįmet jau laukiu ir noriu kitiems apie jį pranešti.

Festivaly dalyvauja muzikos, šokio ir žodžio atlikėjai iš įvairių šalių. Pasirodymai ir koncertai vyksta Yale universiteto kieme, liuose, muziejuose ir bibliotekose bei New Haven miesto centre, New Haven Green (Naujosios Anglijos miestų centre anksčiau būdavo bendros ganyklos, kuriose dabar vasaros metu ganosi tūkstančiai koncertų lankytojų). Vaikams tarp 5-12 metų bus 35 įdomūs renginiai, skatinantys meno, sporto ir tikslųjų mokslų pažinimą. Daugelis renginių (ir mašinų pasistatymas) yra nemokami, o bilietai ir mokamus pastatymus tekainuoja \$8, \$10, \$12. Brangiausi bilietai (iki \$32) yra į vieno Anglijos iškiliausio dramaturgo, Michael Frayn, "Copenhagen" Amerikoje premjerą, kurią atveža The Royal National Theatre of London, ir į Cassandra Wilson koncertą (iki \$40). Festivalį šįmet remia Siemens, SNET, Lucent Technologies, Yale University, Webster Bank, Sikorsky, Bayer, Community Foundation of greater New Haven, Fleet Bank ir Mashantucket Pequot Tribal Nation.

Parodos, koncertai, pasirodymai vyks daugelyje vietų iš karto (aiškūs ženkla ir daug savanorių padės lankytojams susirasti norimus renginius). Tūkstančiai rinksis vakarais į New Haven Green, kur po atviru dangum klausysis koncertų. Kadangi koncertai prasidės 5 ir 6 val., tai daug kas atsineš pintines su maistu; bus ir tokių, kurie pasi-ties baltą staltiesę, žvakidėse uždegs žvakes, gers vyną iš taurių klausydamiesi "rock and roll" pradininko Little Richardo, kanadiečių-aičių grupės Leahy, ar El Gran Combo orkestro iš Puerto Rico. Šie koncertai nemokami.

MD, tel. 301-881-2300 arba 1-800-255-1775. Šie viešbučiai yra arti Washingtono metro Twinbrook stotelės, iš kur galima lengvai nuvažiuoti į miesto centrą ir festivalį. Reikia sėsti į Red Line ir, miesto centre persėdus į Orange arba Blue Line, važiuoti iki Smithsonian stotelės. Pabaltiečių festivalio rajonas yra ten pat. Apskritai patartina į festivalį važiuoti metro traukinėliais.

Jei į Washingtoną atvykstat autobusais su didesne grupe ir žadat dalyvauti Subatvakaryje, praneškite Washingtono komitei, kad būtų galima žinoti dalyvių skaičių ir geriau suplanuoti Subatvakarį. Dėl smulkesnės informacijos arba norėdami pranešti apie savo dalyvavimą Subatvakaryje skambinkit Dalei Lukienei: (301)983-0763, e-mail: lukasinc@aol.com

Liaudies menininkų kelionę į Ameriką finansuoja Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija. Smithsonian Institutui organizaciniais reikalais talkininkauja Lietuvos ambasada ir JAV Lietuvių Bendruomenės Washingtono paskirtas komitetas, kuriam pirmininkauja Dalė Lukienė.

Arūnas Čiuberkis

Daug kas jau laukia iš Prancūzijos vėl atvykstant cirko-teatro Circus Baroque, kiti - nepamainomo Preservation Hall Jazz Band iš New Orleans, Louisiana, dar kiti - brazilietiško džiazo virtuozo gitaristo ir kompozitoriaus Egberto Gismonti ir jo grupės. The Four Nations Ensemble ruošia tris įdomiai skambančius koncertus, pav., viename kelių šalių atlikėjai (įskaitant ir Kinijos) gros veikalus, sukurtus 17 ir 18 šimt. Prancūzijos karališkiešiams rūmams ir nuo 5 iki 18 šimt. Kinijos imperatoriškiems rūmams.

Festivalyje bus ir literatūros skaitymo, diskusijų bei pašne-

Kernavės piliakalniai

Lietuvos boksininkas Europos bokso pirmenybių finale

Visais laikais Lietuva garsėjo gerais boksininkais. Praeity Europoje ir pasaulyje Lietuvą garsino puikūs odinės pirštines meistrai, Europos čempionai Algirdas Šocikas ir Danas Pozniakas, o visai neseniai, 1994 metais, panevėžietis Vitalijus Karpaciauskas tapo Europos čempionu ir pasaulio vicečempionu. 1998 metų Atlantos olimpinėse žaidynėse Vitalijus tik dėl teisėjo klaidos netapo prizininu, nors buvo ryškiai pranašesnis už savo varžovą ketvirtfinalyje.

Šių metų Europos bokso pirmenybėse, Minske, startavo šeši Lietuvos boksininkai. Geriausiai iš jų sekėsi Stanislovo Mežguraskio ir Ivano Minkevičiaus auklėtiniai vilniečiai Ivanui Staponiui. Šis 25-tos Vilniaus vidurinės mokyklos dvyliktokas pusfinalyje 13:7 įveikė trisdešimtmetį vengrą Perą Lakatosą ir birželio 24 dieną finale kovos dėl čempiono titulo. Jo varžovas - rusas Sergej Kazakov pusfinalyje

įveikė ukrainietį Sergej Kininčiną. 22 metų Sergejus Kazakovas turėjo 138 kovas, iš kurių 130 laimėjo. Daugelio Lietuvos bokso specialistų nuomone, norint laimėti finale, Lietuvos boksininkui prireiks ne tik gero boksavimosi, bet ir teisėjų objektyvumo.

Tuo galima buvo įsitikinti, kai ketvirtfinalyje lietuvis Vidas Bičiulaitis dėl teisėjų šališkumo pralaimėjo rusui Saitui Stančotui. Beje, ketvirtfinalyje iš kovos pasitraukė ir dar vienas lietuvis Valentinas Mironovas. Kiti trys mūsų šalies atstovai, Robertas Nomeika, Mantas Papinigis ir Rimantas Prišmontas, pirmenybės baigė po pirmųjų kovų.

Manau, kad visi Lietuvos bokso mėgėjai linki pergalės mūsų jaunam ažuoliukui Ivanui Staponiui ir laukia jo sugrįžant su Europos pirmenybių aukso medaliu.

Žilvinas Bublīs

VILNIAUS SENAMIESTIS RUOŠIASI VASARAI

(atkelta iš 1 psl.)

Didžiausias dėmesys skiriamas toms gatvėms, kur dažniausiai lankosi miesto svečiai. Vokiečių, Stiklių, Literatų gatvės bus sutvarkytos "nuo akmenėlio iki akmenėlio". Visiems šiems darbams

atlikti Vyriausybė skyrė 15 milijonų litų. Kadangi dauguma Senamiesčio namų priklauso savivaldybei, gyventojai už jų sutvarkymą nemoka. Privatių valdų savininkai turės sumokėti 10% atnaujinimo kainos. LA

Birželis - vasaros pradžia

Birželio 1 d. beveik 25 tūkstančiai Lietuvos abiturientų laikė gimtosios kalbos egzaminą raštu. Prieš egzaminą pradžią per Lietuvos televiziją ir radiją visus abiturientus pasveikino Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus.

Daugiau kaip devyniolika tūkstančių abiturientų rašė gimtosios lietuvių kalbos rašinį, daugiau kaip trys tūkstančiai - gimtosios rusų kalbos, beveik keturi šimtai - gimtosios lenkų kalbos ir tik aštuoni abiturientai - gimtosios baltarusių kalbos rašinį.

Iki tol įslaptintos gimtosios

kalbos rašinių temos birželio 1 d. rytą buvo paskelbtos per Lietuvos radiją ir televiziją. Laikantieji gimtosios lietuvių kalbos egzaminus raštu rinkosi vieną iš penkių temų: "Žmogus ir gamtos pasaulis lietuvių literatūroje", "Gimtieji namai XX amžiaus lietuvių prozoje", "Religinis jausmas XX amžiaus lietuvių poezijoje", "Nėra pasaulyje kaltų ir nebus jų, yra tik nelaimingieji" (V. Krėvė), "Ar daug gyvenimo džiaugsmo lietuvių literatūroje?"

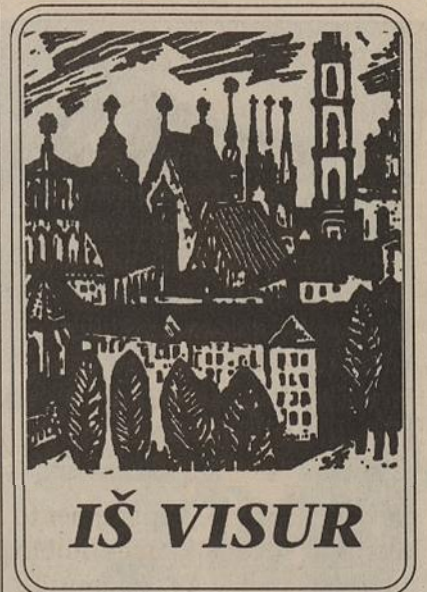
ELTA

kesių su rašytojais, atlikėjais ir dailininkais. David Gergen kalbės tema "The Future of Media and American Politics", Calvin Trillin skaitys iš savo naujos knygos "Family Man".

Festivalio lankytojai galės pasivaikščiodami atrasti New Haveno istorinius lobius (Historic Treasure Hunt) klausydamiesi Connecticuto poetės Rose Styron pasakojimų. Bus ir meniškų

rankų darbo parodėlių ir daug ką bus galima nusipirkti. Šeštadienio vakarą bus net šokiai po atviru dangum.

Papildomos informacijos ir festivalio lankstinukų galima gauti skambinant: 1-888-IDEA (1-888-278-4332) arba iš Festivalio interneto tinklapio www.artidea.org

- **Toronto Maironio lituanistinė mokykla** savo veiklos 50 metų sukaktį Mississaugoje, Ont., paminėjo koncertu, kurio metu atlikta "Mūsų metai". Vyko vakarienė su programa ir šokiais. Švietimo paroda gegužės 23-24 dienomis vyko Kanados LB archyve-muziejuje.

- **Lithuanian Mercy Lift pokylyje** "Kryžkelė 98" rugsėjo 12 dieną Chicago Cultural Center salėje bus traukiami laimingieji loterijos bilietai. Pirmas laimėjimas - dviem asmenims kelionė iš Chicago į Vilnių, antras laimėjimas - kelionė Karibų jūroje, trečias - 1000 dol., ketvirtas - 500 dol.

- **Kęstučio Kizevičiaus atminimo meno paroda** kovo 26 - gegužės 3 dienomis vyko B. K. Smith galerijoje, Lake Erie College, Painsville, OH.

- **Jurgis Bendikis**, Lake Geneva, WI, mirė gegužės 9 d., sulaukęs 101 metų.

- **Kun. Antano Saulaičio, SJ**, išleistuvės bus birželio 21 d. Chicago Jaunimo Centre. Kaip dovana jam yra ruošama vaizduostė.

- **Muzikas Arvydas ir solistė Nelė Paltinai**, gyveną Mannheim, Vokietijoje, ir šiemet atliks koncertų seriją Lietuvoje. Jų koncertas Chicagoje bus spalio 18 dieną Jaunimo Centre. Koncertą rengia Amerikos Lietuvių radijas.

- **Robert Sestok**, Amerikoje pripažintas menininkas lietuvis iš Detroito, jau kelis kartus su parodomis yra dalyvavęs Chicagoje Šiuolaikinio meno muziejuje, Detroito Meno institute, įvairiose New Yorko galerijose. Jo parodos atidarymas Chicagoje, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, įvyko gegužės 8 dieną.

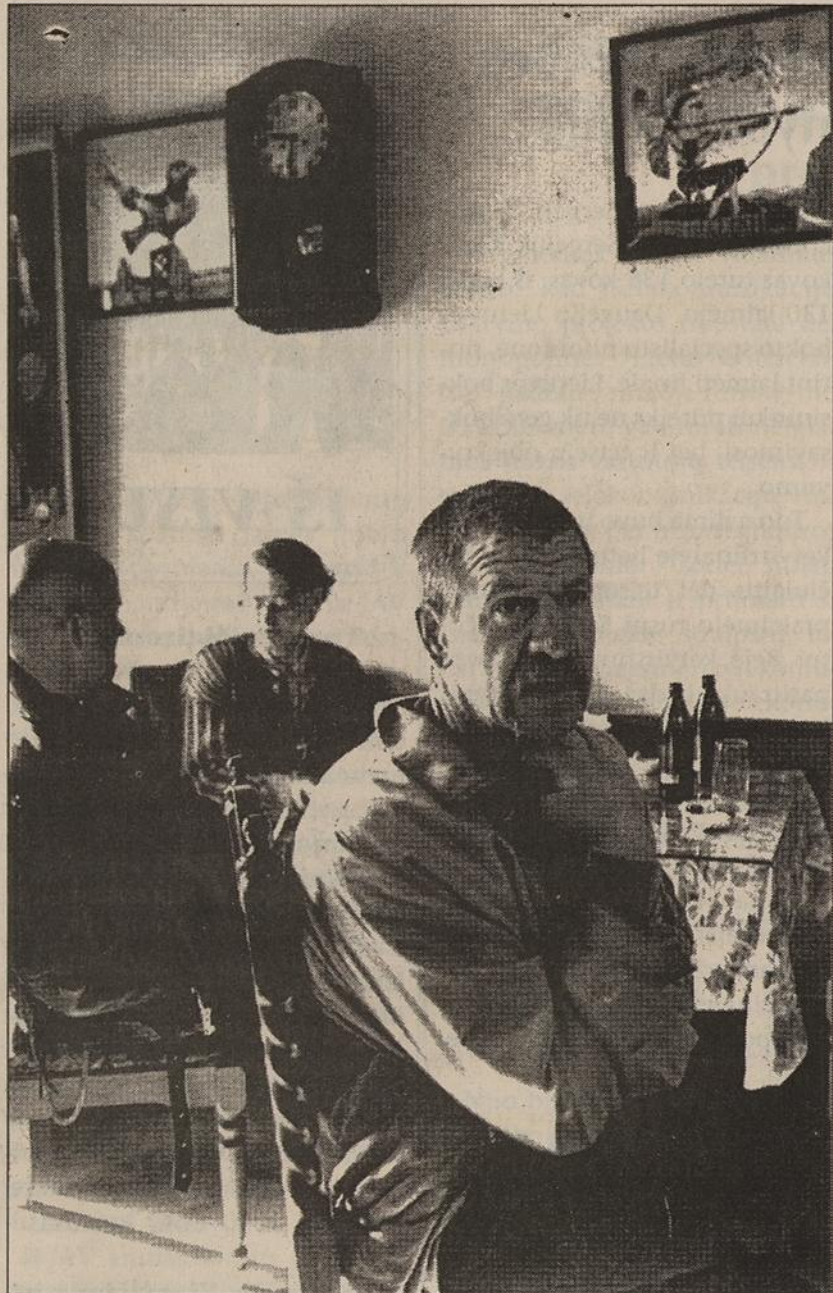
- **Amerikos Lietuvių Taryba patyrė**, kad jos pastangų dėka Lietuva turės atskirą "kodą" JAV bibliotekų kataloguose. Šis kodas "e-li" atpalaiduos Lietuvą kompiuteriuose ir kituose bibliotekų rinkinių kataloguose nuo buvusiosios Sovietų Sąjungos. Library of Congress apie šį pakeitimą jau painformavo visas JAV bibliotekas.

- **Kanados Lietuvių Fondas** iš 1997 metų pajamų lietuviškai veiklai remti paskyrė: Kanados LB krašto valdybai 31,000 dol., Kanados LB muziejui-archyvui 5000 dol., "Tėviškės žiburiams" 3,500 dol., po 2000 dol. Prisikėlimo parapijai ir "Nepriklausomai Lietuvai", po 1000 dol. Hamiltono sporto klubui "Kovas" ir "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntams, "Romuvos" stovyklavietei, Hamiltono "Gyvatarui", Toronto "Gintarui", "Gintaro" kelionei į dainų šventę.

- **Petras Vėbra**, skulptorius ir dievdirbis, gegužės 17 d. paminėjo 90 metų amžiaus sukaktį. Petro Vėbros darbai puošia bažnyčias ir privačius pastatus Austrijoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Jo skulptūra "Smūtkelis" laimėjo medalį 1933 m. Paryžiaus pasaulinėje parodoje.

- **"Gintaras"**, Toronto lietuvių tautinių šokių ir dainos sambūris, turįs 160 narių, balandžio 26 d. atliko metinį koncertą Anapolio salėje, Mississauga, Ont., Kanadoje.

V. Kapočiaus nuotr.

Rašytojas J. Erlickas Lietuvos Rašytojų Sąjungos kavinėje "Suokalbis" V. Kapočiaus nuotr.

Vieno pirmųjų nepriklausomos Lietuvos verslininkų likimas

Arvydas Stašaitis tvirtina, kad 1990 metais, pasinaudojusios politinė situacija, valstybės institucijos jį apvogė. Tuomet jis atsisakė mokėti mokesčius, tad buvo pradėtas persekioti ir suimtas. Kuomet 1994 metų vasarą Arvydas Stašaitis neatvyko į teismą, jį nutarta suimti. Tačiau Lietuvoje policija jo nerado, jis spėjo išvykti į Maskvą, kur buvo suimtas spalio pabaigoje. Iki to laiko jis buvo nuvykęs į Izraelį ir Afriką, o suėmimo metu turėjo vizą į vieną Artimųjų Rytų šalį. Vienas pirmųjų ir garsiausių Lietuvos verslininkų, buvęs Lietuvos kapitalistų klubo ir verslininkų sąjungos prezidentas, Žemės banko valdybos pirmininkas, korporacijos "Tomas" vadovas, vėliau bendrosios Lietuvos ir JAV įmonės "Balticam" gene-

ralinis direktorius, Verslo akademijos steigėjas Arvydas Stašaitis kaltinamas svetimo turto iššvaistymu bei užvaldymu dideliu mastu, oficialių dokumentų suklastojimu, neteisėta įmonės veikla, operacijų valiuta pažeidimais, apgaulingu ir aplaidžiu buhalterinės apskaitos vedimu. Kartu su Arvydu Stašaičiu kaltinami ir keturi jo bendradarbiai. Bendra negrąžintų pinigų suma 15 mln. litų. Pats Stašaitis teigia, kad pinigų jis nepasisavino, o paskolino kitiems verslininkams. Alytaus krašto kapitalistų klubo prezidentas p. Caronkus prašo priteisti iš Arvydo Stašaičio 225 tūkst. USD, tuo tarpu pačiam p. Caronkui už svetimo turto iššvaistymą taip pat iškelta baudžiamoji byla.

LR

"Gulago dvasia" nepilnamečių izoliatoriuose

Seimo Šeimos ir vaiko reikalų komisijos pirmininkės Vilijos Aleknaitytės-Abramienienės nerimą kelia Lietuvoje veikiančios trys tardymo izoliatoriai, kuriuose iki

teismo laikomi nepilnamečiai. Ji teigia izoliatoriuose jaučianti "Gulago dvasią ir labai mažai nepriklausomos Lietuvos".

Slogų išpūdį parlamentarei paliko ir Kauno auklėjimo darbų kolonija, kurioje dabar yra 350 nuteistųjų, nors patalpos pritaikytos tik pusantro šimto įkalintųjų.

Seimo narės žodžiais, ateityje nepilnamečių nebus šiaulių ir vilniaus lukiškių izoliatoriuose, kuriuose jie laikomi drauge su suaugusiais. Nepilnamečių liks tik specialiai jiems pritaikytame izoliatoriuje Kaune. ELTA

vendinimo tvarką turi numatyti atskiras įstatymas, tačiau jis iki šiol nėra priimtas.

J. Bernatono pateiktame įstatymo projekte numatomas draudimas valdžios institucijoms nepriimti peticijų, o Seimui, Prezidentui ir Vyriausybei draudžiama persiųsti peticijas nagrinėti kitoms valdžios institucijoms. Įstatymo projekte siūloma nustatyti pareigūnų atsakomybę už nesavalaiki ir neobjektyvų peticijos išnagrinėjimą. LDDP frakcijos nario manymu, peticija turėtų būti pripažįstamas daugiau nei 10 žmonių pasirašytas kreipimasis į valdžios institucijas, kuriame reikalaujama spresti jų problemas. Peticijose galėtų būti keliami valdžios institucijų veiklos ar asmenų ir piliečių laisvių pažeidimų klausimai. ELTA

brangu. Agentūroje "Slaugė į namus" dirba 22 slaugės. Visos jos yra diplomuotos medicinos seserys, daugelis jų dirba valstybinėse gydymo įstaigose. Agentūra kol kas neturi tiek daug klientų, kad visas slaugės galėtų įdarbinti tik agentūroje. Slaugės dažniausiai samdomos sunkiems ligoniams, kuriems reikalinga ypač kvalifikuota priežiūra. Paslaugų įkainiai priklaus-

"Slaugė į namus"

Neseniai iš JAV į Lietuvą grįžusi gyventi Danguolė Valentinaite įkūrė medicinos paslaugas namuose teikiančią bendrovę "Slaugė į namus". Ši veikla nauja ne tik Lietuvai, bet ir pačiai p. Valentinaitei, buvusiai aktyviai Chicago Lietuvos Bendruomenės veikėjai. Slaugių paslaugos labai populiarios JAV, tačiau Lietuvoje žmonėms tai pakankamai

so nuo daugelio aplinkybių ir pageidavimų. Para slaugės priežiūroje įvertinta 140 litų. LR

Padovanokite "Darbininko" prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių progai! Prenumerata vieneriems metams - tik \$30.

UNIONTOURS kviečia Jus keliauti į Lietuvą

-- Mes esame kelionių ekspertai | visą Pabaltijo regioną - Lietuvą, Latviją, Estiją.
-- Taip pat siūlome keliones laivu Baltijos jūra ir į Šiaurinę Europą.
-- Keliaudami gerėsitės gražiausiais vaizdais.
-- Prieinamos viešbučių kainos ir pigiausi lėktuvų bilietai, skrendant Finnair, SAS, Austrian Air, Icelandair ir Lufthansa.

--Skambinkite 212 683 9500 arba 800 451 9511 - dėl brošiūrų ir dėl rezervacijų.

UNIONTOURS
245 Fifth Avenue,
New York, NY 10016

Fax: 212 683 9511
e-mail: travel@uniontours.com
on the net: www.uniontours.com

Č. Juršėnas gina spaudos laisvę

Seimo opozicinės LDDP frakcijos seniūnas Česlovas Juršėnas mano, kad kai kurių politikų pradėtas puolimas prieš spaudą rodo valdžios sutrikimą ir desperaciją. Tai jis pareiškė birželio 1 d. Seimo surengtoje spaudos konferencijoje.

"Pastaruoju metu sustiprėjo labai aštri Konservatorių partijos kritika žiniasklaidos atžvilgiu. Sugavimas net naujas terminas - purvasklaida", - stebėjosi LDDP frakcijos seniūnas, komentuo- damas Sąjūdžio 10-mečio rengi-

niuose pareikštas nuomones.

Jis sakė esąs isitikinęs, kad labai klysta manantys, jog Lietuva gali turėti ypatingą, be nukrypimų spaudą, tačiau pripažino, jog ir jam pačiam ne viskas spaudoje patinka.

"Arba mes turim laisvą spaudą kaip demokratijos garantą, arba jos neturime. Nėra kito varianto", - sakė Č. Juršėnas, pažymėjęs, jog spaudos nukrypimai yra mažiau pavojingi nei spaudos nekontroliuojamos valdžios veikla. ELTA

SVARBUS PRANEŠIMAS!

Skrydžiai iš New Yorko

i
VILNIŲ
\$650 plus mokesčiai

- Išvykti reikia nuo liepos 11 iki rugpjūčio 9.
 - Grįžti bet kada dviejų mėnesių bėgyje.
 - Skrydis savaitgaliais - \$20 daugiau.
 - Bilietus reikia nupirkti iki birželio 30 d.
- Nuolaidos galioja ir iš kitų miestų.

Vytis Travel

40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
1-800-77-VYTIS

E-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vyttours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

JUNE PICK-UP SCHEDULE

June 20	Brooklyn, NY	12-1 pm
June 22	Putnam, CT	1-2 pm
June 23	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	1-2 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
June 25	Kearny, NJ	11-12 noon
	Paterson, NJ	1-2 pm
June 26	Philadelphia, PA	11-12 noon
June 27	Brooklyn, NY	11-12 noon

For more information call 914-258-5133
718-348-4709

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$799 r.t.

One way to Vilnius \$459

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Established in 1958

Darbštuolis parlamentaras

Gegužės 5 d. prisiekęs naujas Seimo LDDP frakcijos narys Juozas Bernatoniš tą pačią dieną Seimo sekretoriato įregistravo

Peticijos įstatymo projektą. Lietuvos Konstitucijoje numatyta, kad šalies piliečiams laidojama peticijos teisė. Jos įgy-

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ - 46 C/MINUTE
- Pinigų pervedimas į Lietuvą

JUNE PICK-UP SCHEDULE

Lowell, MA	June 19	12-1 PM
Lawrence, MA	June 19	2-3 PM
Nashua, NH	June 19	4-5 PM
Worcester, MA	June 20	12-3 PM

SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ TIK 46 CENTAI PER MINUTE. Tokia pat žema kaina yra bet kokiu paros ar savaitės laiku. Nėra jokių prijungimo ar mėnesinių mokesčių.

LABAI PIGIOS KAINOS SKAMBINTI Į KITAS PASAULIO ŠALIS. "Vilties" klientai, mokantys 62 c/mn, gali kreiptis į "Vilties" įstaigą ir bus pervesti į žemesnį 46 centų tarifą.

ISIGYKITE IŠ ANKSTO APMOKĖTĄ SKAMBINIMO KORTELE! Už 10 ar 20 dolerių galėsite skambinti į Lietuvą iš bet kokio telefono ir mokėsite tokią pat žemą kainą.

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS

vasarą ir rudenį, skrisdami į
VILNIŲ ir RYGĄ!

Mes taip pat siūlome papigintus
skrydžius į Europą, Aziją, Australiją ir
Pietų Ameriką ir keliones laivu į
Karibų salas.

Dėl daugiau informacijų skambinti:
AIREX TRAVEL AGENCY
382 Broad Ave.
Leonora, NJ 07605
(201) 944-1273 (800) 955-7370
(201) 947-2189

NY jaunių D komanda, laimėjusi trečią vietą ŠALFASS jaunių krepšinio pirmenybėse, Detroitė. Stovi iš kairės: L. Milshteynas, A. Shimko, R. Zdanavičius, S. Aronas ir treneris J. Milukas. Sėdi iš kairės: M. Barkauskas, R. Bartulis, A. Torney, M. Grosaitė ir A. Drulia J. Urbono nuotr.

New Yorko Lietuvių Atletų Klubo veikla

NY Lietuvių Atletų Klubas 1997-1998 m. sezoną baigia, tačiau ateities planai dar yra dideli. ŠALFASS jaunių krepšinio žaidynėse LAK komandos parodė didelę pažangą nuo pereinamųjų metų. Jaunių D (11 m.) amžiaus klasėje LAK užėmė trečią vietą, o jaunių C (13 m.), po kietų rungtynių, penktą vietą. O jaunimo skaičius sparčiai auga. LAK stalo tenisininkai dalyvavo ŠALFASS pirmenybėse Clevelande ir laimėjo moterų ir senjorų titulus, o komandinėse varžybose turėjo nusileisti Chicago "Krant" komandai 4:3.

ŠALFASS vyrų krepšinio pirmenybėse LAK lydėjo nesėkmė. Vyrų A komanda, sudaryta iš JAV studijuojančių lietuvių ir LAK veteranų, iširo tik paskutinę dieną prieš išvykstant. Vieni negavo vizų į Kanadą, kiti susižeidė ir t. t. Vyrų B komanda užėmė ketvirtą vietą iš devynių komandų. Tačiau ir čia LAK lydėjo nesėkmė: du geriausi žaidėjai susižeidė prieš pusfinalius. Krepšinio ir stalo teniso treniruotės dar vis vyksta Kultūros židinyje pirmadieniais ir trečiadieniais, kur susirenka 15-20 jaunuolių ir 10-15 vyrų. Jie ruošiasi ateinančioms varžyboms.

LAK ateities veikla

Sekančios sporto varžybos įvyks Worcester, MA, birželio 20-21 d. Tada Maironio Parke įvyks Rytų sporto apygardos lauko žaidynės. Daugelis atsimena, kai Maironio Parke virš dvidešimt metų buvo rengiamos skautų sporto žaidynės. Worcesteriye

vyks krepšinio, stalo teniso ir lengvosios atletikos varžybos. Dalyvaus Bostono, New Yorko ir Philadelphiajos sportininkai. New Yorko LAK Worcesteriye dalyvaus su dviem vyrų ir keturiom jaunių krepšinio komandomis, stalo tenisininkais ir jaunaisiais lentgvaatlečiais.

Tuoju po Worcesterio, LAK važiuoja į Lietuvą. LAK veža į Pasaulio Lietuvių Žaidynės vienintelę krepšinio komandą iš JAV. Tai 11-mečių vaikų komanda. Kiti JAV klubai net ir to neįstengė suorganizuoti. Su krepšininkais taip pat per LAK važiuoja du plaukikai, vienas šachmatininkas, penki lauko tenisininkai ir trys stalo tenisininkai.

Prieš Žaidynės Lietuvoje vyks antroji Lietuvos Olimpiada, kurioje dalyvaus tik iškili sportininkai. LAK toje Olimpiadoje atstovaus plaukime Dovydas Peligrimas, kuriam yra didelė galimybė laimėti aukso medalius. LAK tuo didžiuojasi ir linki Dovydui daug sėkmės. Dovydą palydės jo treneris Sigitas Rudokas ir mama masažistė Valentina Rudokienė.

Žaidynės Lietuvoje reikalauja daug išlaidų. LAK kelia vaju sportininkams paremti. Kas galite, prašom siųsti aukų klubo išdininkui A. Jankauskui (84-14 89th St., Woodhaven, NY 11421). Čekius prašome rašyti LAK vardu. Sportininkams paremti LAK taip pat organizuoja loteriją. Prašome bilietus įsigyti iš LAK narių. Vieno bilieto kaina yra \$25.00, bet galima išlošti iki \$1875.00.

Nuo rugpjūčio 30 iki rugsėjo 3 dienos LAK praves dieninę krepšinio stovyklą jaunimui nuo 6 iki 15 metų. Stovykla vyks Židinyje nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų. Bus bandoma suorganizuoti vaikų suvežimą į stovyklą. Bus įrengta dar viena krepšinio aikštė kieme. Dalyvaus tarp 25 ir 35 vaikų. Stovyklą praves LAK treneris Pat Torney su padėjėjais. Mokestis penkioms dienoms yra \$100 vaikui. Keliems vaikams iš vienos šeimos bus duodama nuolaida. Dėl daugiau informacijos arba registracijos stovyklai prašome skambinti P. V. Gvildžiui, 718-356-7871; 93 Wheeling Ave., Staten Island, NY 10309; fax 718-356-0974, E-mail: INAPRA@aol.com

Lietuvos pagerbimas Daytona Beach

Gegužės 29 d. kaimyniniame Daytona Beach Shores padalinyje buvo sukurta tradicinė iškilnė, kuriose pagerbiamos taikai ir tautų draugystei nusipelnusios valstybės. Iškilnių metu būna pakeliamos tų valstybių

matiniams atstovams, tarpe jų Lietuvos Generaliniam konsuliui New Yorko Dr. Petriui Anusui. Daytona Beach lietuvių džiaugsmui, konsulas atvyko ir dalyvaus vėliavų pakėlimo šventėje. Su garbės sargyba, Amerikos ar-

Konsulas Petras Anusas (kair.) pokalbio metu su Daytona Beach Lietuvių Klubo pirmininku Jonu Daugėla

A. Šilbajorio nuotr.

vėliavos. Viskas vyksta šalia judrios gatvės esančiame parke, kur nuo seniau, tartum prie Jungtinių Tautų rūmų New Yorko, plevėsuoja visa eilė įvairių valstybių vėliavų. Šiemet garbė teko Lietuvai, Thailandui ir United Nations. Vėliavų pakėlimo iškilnės organizavo miesto valdyba, jai padėjo Daytona Beach Lietuvių klubas ir LB apylinkė.

Miesto meras Ralph Betancourt buvo nusiuntęs pakviatimus paminėtų valstybių diplo-

mijos įgrotais himnais ir dalyvaujant porai šimtų žiūrovų, ant aukšto stiebo mėlyno dangaus fone suplevėsavo lietuviška trispalvė. Atrodo, kad Lietuva susilaukė daugiausia dėmesio, ypač kai pats miesto meras iškalbingai ir tiksliai paminėjo lietuvių tautos ir valstybės nuopelnus atkuriant nepriklausomybę.

Konsulas Petras Anusas savo žodyje patvirtino lietuvių ryžtą išlaikyti laisvą bei demokratinę valstybę Europos tautų šeimoje,

"Vėtra" Bostone

Šią vasarą Lietuva parodys pasauliui, o ypač JAV-joms, kad ji tikrai yra jūrų valstybė, pasiryžusi ginti savo nepriklausomybę ir aktyviai vystanti savo pajėgas BALTRON atžvilgiu. Lietuvos karo laivas "Vėtra" liepos 23-26 dienomis atplauks į Bostoną ir dalyvaus JAV karinio burlaivio "Constitution" 200 metų jubiliejaus iškilnėse. Pirmą kartą Lietuvos karo laivas viešės Amerikos uoste. Amerikos lietuviai galės parodyti solidarumą su beatsikuriančia tėvyne, dalyvaudami šiame įvykyje.

Liepos 24-tą iki 4-tos v. p. p. bus galima aplankyti "Vėtrą" Black Falcon Terminal Marine Industrial Park, South Boston, ir pamatyti, kaip laivo igula ten gyvena, keliaudama per Atlantą. Prie laivo bus parduodami įvairūs suvenyrai šiam istoriniam įvykiui prisiminti.

Bus suruoštas vakaras "Kokteiliu su kapitonu", kuriame dalyvaus admiralas ir laivo vadovybė. Lietuviai galės laisvai pabendrauti su laivo vadais pačiame laive. Tai vienintelė gyvenime tokia proga, kuriai prisiminti bus paruošta sponsojų bei rėmėjų knygtutė.

Laivo igulą sudarys Klaipėdos universiteto Jūreivystės instituto studentai, kurie atliks praktinę laive, pagal karininkų rezervą parengimo programą. Juos pasveikinti bus suruoštas šeimyniškas priėmimas su atitinkama programa.

Visi aplinkinės lietuvių raginami gausiai dalyvauti istorinėje programoje. Jų dalyvavimas ne tik parodys pasauliui lietuvių solidarumą, bet ir duos progą parodyti mūsų vaišingumą ir meilę tėvynei. Daugiau žinių apie šį istorinį įvykį bus paskelbta artimoj ateity.

Mirga Girniuvienė

Lietuva Jam buvo viskas

Lietuvos ambasadorius Kanadoje dr. Alfonsas Eidintas Vytauto Bulvičiaus našlei Marijai Bulvičienėi įteikia Vyčio I laipsnio Kryžių - pomirtinį jos vyro apdovanojimą

1998 m. gegužės 8 d. mano tėveliui - majorui Vytautui Bulvičiui būtų suėję 90 metų amžiaus.

Jis buvo jauniausias karininkas, pasiekęs tokį aukštą postą Lietuvos kariuomenės generaliniame štabe.

Pirmosios rusų okupacijos metu, 1941 m. Vytautas Bulvičius su kitais organizavo Lietuvos Aktyvistų Frontą, kuris surengė sukilimą ir išvijo rusus, vokiečius dar neužėmus Lietuvos. Todėl Lietuva dar trumpą laiką buvo laisva. Mano tėvelis tebuvo 33-jų metų, kai bolševikai jį sugavo, žiauriai kanokino ir galų gale sušaudė Rusijoje Gorkio kalėjime. Šeima lig šiol net nežino, kur jo kapas.

Tėvelis turėjo užtektinai laiko, kad būtų galėjęs palikti Lietuvą ir su šeima pabėgti į saugesnį kraštą. Bet jis pasirinko kovoto- u už savo Tėvynės laisvę kelią. Jis per daug mylėjo laisvą savo kraštą, "mažytį gintaro lašelį" prie Baltijos jūros. Jis tikėjosi, kad karas greit pasibaigs ir jis galės vėl susijungti su savo šeima - mylima žmona ir dviem mažom dukrelėm.

Deja. Per daug arti pragaro vartų buvo ta jauna Lietuvėlė. Vytautui buvo tik 10 metų, kai Lietuva atgavo laisvę po šimtmečius trukusios Rusijos priespaudos ir kai 1918 m. vasario 16 d. buvo pasirašytas Nepriklausomybės Aktas.

Šiandien jis būtų nepaprastai laimingas matydamas, kad jo

brangioji Lietuva vėl laisva.

Šių metų vasario 16 d. Lietuvos Prezidento Algirdo Brazauskos parengimu Vytauto Bulvičiaus našlei Marijai Bulvičienėi buvo įteiktas Vyčio I laipsnio Kryžius. Tas garbingas aktas - medalo įteikimas buvo atliktas Kanados sostinėje Ottawoje, ten buvo pakviesta Marija Bulvičienė priimti pomirtinį savo vyro apdovanojimą. Medalį įteikė Lietuvos ambasadorius Kanadoje dr. Alfonsas Eidintas.

M. Bulvičienė savo trumpoje padėkos kalboje pasakė: "Kai gavau telegramą iš gerb. Brazauskos, ramiau atsidusau, kad dabar jau mano vyras Vytautas Bulvičius gavo tai, ką užsitarnavo. Galų gale Lietuva pripažino ir įvertino jo ir jo kolegų bendražygių pasiaukojimą, atiduodant savo gyvybes už Lietuvos laisvę. Dėkoju gerb. Brazauskui ir gerb. Eidintui už jų parodytą pagarbą mano vyrui Vytautui. Lietuva jam buvo viskas ir jis jai save visą atidavė".

Birželio mėnesį, per Tėvo Dieną, aš esu laiminga, kad galiu didžiuotis savo tėveliu, taip pat savo mamyte, kuri išugdė meilę tolimai tėvynei, kuriai, Tėvelio garbei, ir aš paaugėjau beveik savo visą gyvenimą, dirbdama lietuviškoje spaudoje.

Norėčiau užbaigti poeto Maironio žodžiais: Lietuva, brangi mano tėvyne, "šalis kur miega kapuos didvyriai".

Dalia Bulvičiūtė

primindamas, kad Lietuva ir didžiausių priespaudų metu neprarado vilties nepriklausomybę iškovoti. Tuo pačiu jis padėkojo Daytona Beach Shores miesto vadovybei už pakvietimą.

Po visų iškilnių dalyvių mies-

to valdybos patalpose buvo pavaišinti Thailando užkandžiais ir mūsų šeiminių pagamintais lietuviškais patiekalais, kurie susilaukė daug pagyrimų.

Gegužės 30 d. D.B. lietuvių visuomenė išpūdingam 26 aukštų pajūrio restorane suruošė kon-

sulį priėmimą. Šeimyniškoj nuotaikoj buvo pasidalinta išpužiais, o pabaigoj dr. P. Anusas nuoširdžiai padėkojo už pabėdavimą ir lietuviškos dvasios išlaikymą vidurinėje Floridos Atlanto pakrantėje.

Viskam praėjus, galime pasi- džiaugti, kad Lietuvos vardas tapo labiau žinomas vietiniams Floridos gyventojams, o Lietuvos trispalvė galėsime pasi- džiaugti pravažiuodami didžiąja Atlantic Avenue gatve.

Algirdas Šilbajoris

Mylimai motinai

A. + A.

OLGAI AUDĖNIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamė jos dukrai DAIVAI ir žentui SIGITUI BANAIČIAMS ir visiems artimiesiems čia ir Lietuvoje.

Vacys ir Anelė Steponiai Onutė Dzetavekaitė

A. + A.

OLGA KLEMAITĖ-AUDĖNIENĖ

Pranešame, kad 1998 m. birželio 5 d. ryte mirė Olga Klemaitė Audėnienė, sulaukusi 91 metų amžiaus. Velionė yra buvusio Žemės ūkio ministro Juozo Audėno našlė.

Oregone gyveno su dukra Daiva Audėnaite-Banaitiene ir žentu Sigitu Banaičiu 14 metų. Atvyko į Oregoną iš New Yorko 1983 m. Velionė gimė 1906 m. lapkričio 28 d. Lietuvoje, Avikilų kaime. Amerikoje išgyveno nepilnus 50 metų.

Nuliūdime liko duklė DAIVA, žentas SIGITAS, VYTAUTAS KLEMAS ir kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Atsisveikinimas su velione įvyko 1998 m. birželio 10 d. Oregone. Palaikai bus palaidoti Brooklyn, NY, šalia jos vyro Juozo ir dukrelės Indrės Juditos. Bus pranešta apie laidojimo vietas Brooklyn.

Nuliūde

duktė, žentas ir giminės

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Šį sekmadienį, birželio 21 d. Amerikoje švenčiama **Tėvo diena**.

Birželio 21 d. - pirmoji vasaros diena.

S. Dariaus ir S. Girėno didvyriško skrydžio per Atlantą 65-rių m. sukakties minėjimas įvyks šeštadienį, birželio 25 d. 1 - 5 val. popiet Floyd Bennett Field, Brooklyn, NY. Bus meninė programa. Minėjimą rengia Lietuvos Vyčiai ir JAV LB New Yorko apygarda. Daugiau informacijų žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.

Lietuvių susiartinimo šventė - metinis piknikas Nek. Pr. Sėsų vienuolyno sodyboje **Putnam, CT**, šiemet įvyks sekmadienį, **liepos 26 d.** Dėl daugiau informacijų žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.

Gegužinė, surengta LB Queens apylinkės valdybos, birželio 7 d. K. Židinio kieme, praėjo gana sėkmingai. Nors oras nebuvo labai palankus, buvo vėsu ir apsiniaukę, dalyvavo apie 200 žmonių. D. J. Paulius Mar-kulis linksmo gražia kasečių muzika. Apatinėje salėje veikė Židinio Kavinė, kur visi pietavo ir gardžiavosi namie keptais skanumynais. Loterijos pagrindinis laimikis, dail. J. Bagdono paveikslas, atiteko Kestučii Go-bužui. Viršutinėje salėje Atletų klubo nariai sužaidė keletą draugiškų krepšinio rungtynių. LB Queens apylinkės valdybai pirmininkauja Ramutė Česna-vičienė.

Smithsonian Instituto rengiamas 32-sis **Tautinis Festivalis** (32-nd Annual Folklife Festival) įvyks birželio 24 - 28 d. ir liepos 1 - 5 d. Washington, DC, National Mall. Lietuva, Latvija ir Estija pirmą kartą dalyvauja tokiaame festivalyje. Kiekvieną dieną pabaltiečiai išpildys įvairią programą. Kasdien veiks visų trijų tautų autentiškos virtuvės. **Vytis Travel** organizuoja autobusą į šį festivalį birželio 27 d. **Skubiai užsisakykite vietas, skambindami tel. 718 423-6161.**

Arvydas Remėza, Virgilijos ir Evaldo Remėzų sūnus, š. m. birželio mėn. baigė Dartmouth kolegiją ir, gavęs Fulbright stipendiją, rudenį išvyksta į Lietuvą. Vilniaus universiteto bibliotekoje rinks medžiagą apie Lietuvos istoriją ir NATO. Vilniuje išbus vienerius metus.

"Darbininko" istaigos atostogauja nuo liepos 2 d. iki liepos 15 d. **"Darbininkas" neišeis liepos 10 d. ir lieps 17 d.** Po atostoginis numeris išeis liepos 24 d.

Dr. Algimantas Rimkūnas, Lietuvos Užsienio reikalų viceministras, lydimas **dr. Petro Anuso**, Lietuvos generalinio konsulo New Yorke, birželio 12 d. aplankė pranciškonų vienuolyną, apžiūrėjo A. Galdiko galeriją ir buvo pakviesti vakarienei. Dr. A. Rimkūnas, po ilgesnio lankymosi Amerikoje, tą patį vakarą iškrisdo atgal į Lietuvą.

Dr. Algirdo Lukoševičiaus ir **Marijos Florez** sutuoktuvės įvyko birželio 13 d. Šv. Petro katedroje, Wilmington, Delaware. Jas palaimino vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM. Dr. A. Lukoševičius, Antano ir Birutės Lukoševičių, Woodhaven, NY, sūnus, turi farmacijos doktoratą iš University of Illinois Chicagoje. Dirba Merck & Co., Whitehouse Station, NJ, kaip biznio strategijos direktorius. Marija, ponų Ramon Florez iš Wilmington dukė, turi magistro laipsnį biznio administracijoje iš University of Pennsylvania ir dirba kaip vice-prezidentė - paskolų vedėja Chase Manhattan Banke New Yorke. Jaunavedžiai apsigyvens Short Hills, NJ. Apie dr. A. Lukoševičiaus ir M. Florez vestuves aprašymas tilpo New York Times birželio 14 d. Weddings skyrelyje.

Pranė Nakutavičienė, gyv. Matulaičio slaugos namuose Putnam, CT, mirė š. m. birželio 2 d., sulaukusi 95 metų amžiaus. Birželio 4 d., po šv. mišių Apreiškimo par. bažnyčioje Brooklyne, palaidota Cypress Hills kapinėse šalia savo vyro Juozo Nakutavičiaus, mirusio 1971 m. Nu-lūdime liko sūnūs Vytas ir Juo-zas su šeimomis, 6 anūkai ir kiti giminės Lietuvoje.

Moksleivių ateitininkų stovykla Dainavoje vyks liepos 19 - 26 d. Registracijos lapai ir visa su stovykla susijusi informacija paštu pasiūsta pernai vasarą stovyklavusiems jaunuoliams. Dėl informacijų ir registracijos skambinti tel. (708) 839-8144. Stovyklauti kviečiami visi moksleiviai ateitininkai.

Labai nupigintos kainos skrydžiams į Vilnių! Žiūr. **Vytis Travel** skelbimą 6-tame puslapyje.

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINYS BROOKLYNE, NY

T. Placido Bariaus, OFM, pastabos

(atkelta iš 2 psl.)

Net 1998-jų Metų sutikimui pakako mažosios salės. Iš kone 40 anų laikų lietuviškų organizacijų, kurios naudodavosi K. Ž. salėmis, šiandien yra likusios tik kelios, ir jas ne tik didžioji, bet ir mažioji salė retai temato. Vienintelė organizacija, kuri salių patalpomis reguliariai naudojasi, yra Atletų Klubas, susirenkas treniruotėms ir proginėms žaidynėms.

Kultūros Židinio patalpų - salių - išlaikymo išlaidos yra didelės. Savo laiku specialiai tam tikslui buvo suorganizuotas Atletų Klubu vardu antrasis bingo. Tie bingo žaidimai jau seniai uždaryti ir Atletų Klubu kadaise sukelti fondai taip pat jau seniai išsibaigę. Salių išlaidas galima padengti tik jas nuomojant kitataučių renginiams, šokiams, sutuoktuvėms ir pan. Be didesnių ir nenumatytų taisymų, pranciškonai prie Kultūros Židinio komplekso išlaikymo kasmet turi pridėti apie \$20,000.

Lietuviai pranciškonai savo iškūrimą Amerikoje visada suprato labai savita prasme. Per ilgus išeivijos dešimtmečius jie gyveno viltimi, kad Lietuva kada nors ir kokių nors būdu taps laisva. Jų energija, talentai, santaupos, projektai ir žmonės - viskas buvo nukreipta šia linkme: tarnauti lietuviams ir kartu su tos pačios minties lietuviams dirbti Lietuvos išlaisvinimo darbą.

Su ta mintimi atsirado ir Kultūros Židiny Brooklyne. Jis buvo pastatytas lietuviams. Jis - kol reikalingas - turėjo tarnauti lietuviams, jis taip pat turėjo būti lietuvių išlaikomas.

Pastarųjų kelių metų bėgyje lietuvių dėmesio stoka K. Židiniui neliko nepastebėta, ir tai pranciškonus verčia daryti atitinkamas išvadas. Jei lietuvių veiklai K. Židinio salės, šalia poros didesnių renginių, tik tiek reikalingos, kad jose vakarais vaikai ar paaugliai pamėtytų sviedinį, tai tokie poreikiai, nors jie ir girtini, nepateisina vis didėjančių komplekso išlaidų, kurias padengti yra prašomi kitų Amerikos ir Kanados miestų pranciškonų geradarijai.

Daug metų K. Židiny esančias sales administruoti buvo paves-ta pačių pranciškonų (sic!) suorganizuotai ir 1982 metais inkorporuotai taip vadinamai Lietuvių Kultūros Centro korporacijai. Siekiant nepažeisti valdžios įstatų, K. Ž. Centro korporacijai buvo patikėta K. Židinio salių priežiūra ir administracija už

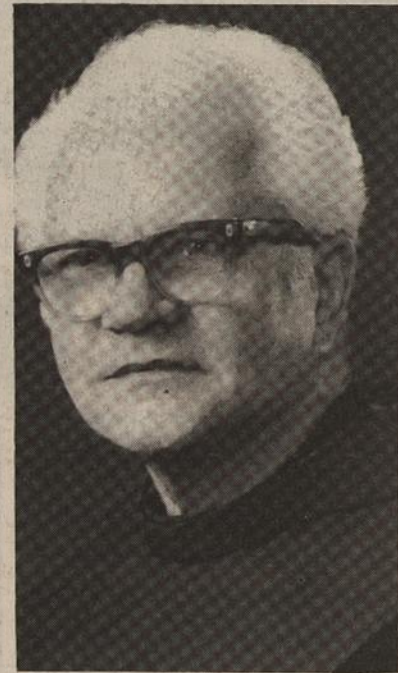
\$1.00 (vieno dolerio) trimetinė nuoma. Š. m. spalio mėn. pabaigoje administracijos ir priežiūros sutartis pasibaigia ir nebebus atnaujinama. Visas K. Židinio kompleksas bus parduotas. Gautos pajamos bus panaudotos Lietuvos ir pranciškonų atsikūrimo tikslams.

Daugumai Kultūros Židinio, kaip tokio, netekimas nedaug reiškia. Kad nebebus spaustuvės, meno galerijos, bibliotekos, Religinės Šalpos, pranciškonų vienuolyno ir pan., jų nejaudina. Jiems gaila tik salių. Uždarydami K. Židinį pranciškonai lietuvių veiklos nepanaikina. Ji tik pasukama nauja kryptim. Skatinant Brooklyno ordinarui vysk. T. V. Daily, mūsų vysk. T. Pauliui Baltakiui ir mielai pritariant kleb. J. T. Rooney, lietuvių veiklai su džiaugsmu atidaromos V. Atsimainymo parapijos patalpos. Jos nėra tokios didelės kaip K. Židiny, bet yra gražiai išlaikytos ir pakankamai erdvios: žymaus veikėjo a. a. prel. J. Balkūno pastatyta 350 vietų bažnyčia; 300 vietų salė; buvęs seserų konventas - trijų aukštų namas šeštadiinei mokyklai, posėdžiams ir mažesniems susirinkimams; puikiai įrengtas "board" kambarys.

Tiesa, Atsimainymo parapija neturi sporto salės, bet jos jaunimas prieinamomis sąlygomis nuomoja kaimyninės religinės bendruomenės sporto salę. Ten nesunkiai galėtų tilpti ir sportuojantis Atletų Klubu jaunimas. Į Atsimainymo parapijos patalpas vysk. T. Paulius Baltakis planuoja perkelti Religinės Šalpos centras, o gal net ir savo raštine. Ten pat, ar kur nors netoliese, planuojama įkurdinti ir "Darbininko" redakciją bei administraciją.

Tebūna dar kartą paminėtas ir vietos lietuviams seniai žinomas pranciškonų pažadas, kad, pardavus K. Židinio patalpas, pranciškonai yra pasirėngę ir toliau šios kolonijos lietuvišką veiklą finansiškai remti. Ir tai ne iš galiaus ipareigojimo, bet iš geravališkumo. Taip pat jie būtų dėkingi, jei kas nors - K. Židinio korporacija, Lietuvių Bendruomenė ar koks nors kitas kompetentingas vienetas - nedelsiant, detalai ir realiai jiems praneštų, kokių būdu ir kokia suma - šalia Atsimainymo parapijos patalpų - jiems parama dar būtų reikalinga.

Kyla provokuojanti ir New Yorko apylinkės katalikams dėmesio verta mintis. Maspetho

Tėv. Placidas Barius, OFM, pranciškonų viceprovincijolas

V. Atsimainymo parapijoje - lietuviškoje parapijoje - yra tik 5% lietuvių. Labai įdomu tai, kad ne tik tos parapijos saujelei lietuvių katalikų bei lietuvių išeivijos vyskupui T. Pauliui Baltakiui, bet ir nelietuviui vietos vyskupui ir nelietuviui tos parapijos klebonui rūpi šią parapiją išlaikyti lietuviška. Jei bent 1/10 dalis iš šioje apylinkėje gyvenančių 10 ar 12 tūkst. lietuvių katalikų šeimų, kartu su K. Židinio korporacija ir Atletų Klubu, įsijungtų į Maspetho parapijos gyvenimą, tai ši parapija iš naujo suzydėtų, dingtų grėsmė jai, kaip lietuviškai parapijai, išmirti ar būti uždarytai.

Kiek ilgai lietuviška išliks Apreiškimo parapija? Anais laikais jai priklausė 2 ar 3 tūkst. lietuvių šeimų. Kiek jų dabar jai priklauso, sunku pasakyti. Eilinių sekmadienių pagrindinėse mišiose dalyvauja 50-100 asmenų. Tebėra lietuvis klebonas, gieda puikiai paruoštas choras, neseniai perdažytas gražios gotikinės bažnyčios vidus. Bet jei lietuvių katalikai, ypač parapijiečiai, tai savo bažnyčiai neparodys didesnio dėmesio, nereikėtų stebėtis, jei vyskupas pradėtų ieškoti kitų mažumų, kurioms ta bažnyčia būtų reikalingesnė. Pavyzdžiui turim čia pat: dvi kitos lietuvių parapijos buvo uždarytos kaip sykis dėl tu priežasčių. Reikia manyti, kad Apreiškimo parapija, turėdama žymiai didesnę lietuvių katalikų parapijiečių skaičių, - ir be L. Atletų Klubu išiliejimo, - gali lengviau ir greičiau atgauti savo jėgas, negu Maspetho V. Atsimainymo parapija. Ilgiau laukti negalima. Kad tik netektų gailėtis, jog per vėlu.

Lietuvių Kultūros Židiny buvo pastatytas, kai jis buvo reikalingas. Tarnavęs New Yorko apylinkės lietuviams 24 metus, jis uždaromas, kadangi jis net tai kartai, kuri jį organizavo ir statė, mažai bereikalingas, o jaunesniajai jis praktiškai visai nereikalingas.

Dabartinio K. Židinio komplekso išlaikymui pranciškonai kasmet turi pridėti po \$20,000. Tos išlaidos yra padengiamos Amerikos ir Kanados pranciškonų geradarių aukomis. Padėti testti yra nelogiška, nepateisinama ir ne pagal geradarių valią. Jų aukos buvo skirtos pranciškonams Lietuvoje atsikurti ir jų jaunąją kartą išmokslinti bei paruošti sunkiam pastoraciniam darbui Lietuvoje. K. Židinio išlaikymas turėjo būti ne kažkieno, bet pirmiausia New Yorko apylinkės lietuvių rūpestis.

SKELBIMAI

Lietuvis, lauko darbų (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. **Yra galimybė gauti darbo dokumentus dirbti JAV.** Atlyginimas pagal susitarimą. Suteikiamas pigus butas gyventi - 130 dol. mėnesiui. Kreiptis tel. (202) 244-2373. (sk.)

Tik 46 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atspirsite tokiam RSL/CYBERLING pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel: (516) 377-1401. (sk.)

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT, 06277. (sk.)

Studentės, norinčios geromis sąlygomis dirbti per vasarą ir gauti patirties slaugant ligonius, gali kreiptis į Matulaičio slaugos namus, Putnam, CT, telefonu: (860) 928-5294. (sk.)

Reikalinga moteris gyventi šeimoje, dirbti 5 dienas savaitėje. Reikia padėti prižiūrėti vaikus ir namus. Skambinti: 718 622-4564. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgalio-tiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Deimantė Valiūskienė, Ridge-wood, NY - 50 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **birželio 20 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133 arba tel. (718) 348-4709.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.

sekmadienį, liepos 26 d.

Nek Pr. Marijos Sėsų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

- 11:00 Koncelebruotos ŠV. MIŠIOS**
Pagrindinis celebrantas: svečias iš Lietuvos - Kun. Aušvydas Belickas MIC, Šaltinio redaktorius
- 12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai**
- 3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA**
Vėlavų nuleidimas
- 4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS**
- 4:30 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą**
UŽKANDŽIAI prieš kelionę namo

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti - pasikvieskite ir savo draugus!

DARIAUS IR GIRĖNO

didvyriško skrydžio per Atlantą
65-rių metų sukakties

MINĖJIMAS

įvyks **sekmadienį, birželio 27 d.**, 1 - 5 val. popiet
Floyd Bennett Field, Brooklyn, NY
Blue Hanger Nr. 1 - Flatbush Ave.
Meninę programą atliks solistė **Angelė Klaušaitė** ir Lietuvos Vyčių Jaunuolių - **Junior Knights of Lithuania** šokių grupė iš Amsterdam, NY.

Muzikinę programą praves **Romas Telšinskas**
Jėilmas nemokamas. Dalyviai pasirūpina maistu ir gėrimais.
Į FBf važiuoti traukiniu Nr. 2 Brooklyno kryptimi iki Flatbush Nostrand stoties. Išlipus persėsti į Q-35 autobusa, kuris nuveža į FBf. Ten eiti prie iškeltos trispalvės.
Dėl daugiau informacijų skambinti (718) 769-3666 arba (718) 850-3576.

Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia
Lietuvos Vyčiai ir
JAV LB New Yorko apygarda